

HIIUMAA TEATAJA

Sündisid uued vallakodanikud
GETE-LY STRUTINSKI
AULIS UNDÜ
KRISTIN OOLMETS
HENRY SAAR
ANDREI BOLŠAKOV
ROOSI MIIA LEEDIS
KEIRO JAREK TALVISTE
Õnnitleme vanemaid!

Hiiumaa valla väljanne. Tasuta.

Veebruar 2020, nr 26

Tunnustati aasta parimaid sporditegelasi

10. jaanuaril toimus Palade põhikoolis Hiiumaa spordiaasta lõpetamine, kus vaadati tagasi lõppenud aastale ja tunnustati ka möödunud aegade meistreid.

Kohaletulnuid tervitas vallavanem Toomas Rõhu. Spordimees Lembit Sauer pidas mälestuskõne 2019. aastal lahkunud sporditegelastele – Toivo Pruulile ja Arvo-Jüri Ristile.

Hiiumaa spordiliidu juhatuse esimees Anton Kaljula autasustas Hiiumaa 2019. aasta parimaid sportlasi.

Hiiumaa 2019. aasta parimad sportlased ja treenerid

Aasta naissportlane on Ingrid Reinu – field target laskmise MMil kolmas koht

Aasta meessportlane on Boris Ljubtšenko – jääsurfi MM lühirajalaomi 1. koht, kursisõidu 1. koht, kiirussõidu 2. koht, purjelaua kelguklassi Euroopa MV kursisõidu 8. koht, slaalomisõidu 3. koht, kiirussõidu 1. koht, Eesti MV kursisõidu 1. koht, slaalomisõidu 1. koht, kiirussõidu 2. koht.

Aasta treeneriks ja aasta noortetreeneriks valiti Anu Saue, kelle õpilased võitsid kokku kaheksa individuaalset ja kaks võistkondlikku medalit.

Parim tüdruk kuni 16aastaste hulgas on Maria Eller – koolispordi MMi hõbemedal, Eesti MVstel orienteerumises kaks hõbemedalit N14 lühi- ja tavarajal, Euromeeting 2019/Suunto

Games in Estonia 1. koht.

Parim poiss kuni 16aastaste hulgas on Jorgen Kuivonen – Zoom 8 klassi MMi 4. koht, Laser 4.7 klassis Eesti MV koondtabelis 8. koht, Zoom 8 klassis Spinnakeri regatil 6. koht.

Parim neiu 17–21aastaste hulgas on Indra Kutser – jõulumäe Rattamaratoni 1. koht, Kõrve-maa Rattamaratoni 1. koht, Karujärve Rattamaratoni 1. koht, Hiiumaa Rattamaratoni 1. koht, Emmaste öösõidu 1. koht, Kõpu Rattamaratoni 1. koht.

Parim noormees 17–21aastaste hulgas on Marcus Mäll – U18 Eesti meistrivõistlustel 400 m ja 200 m 1. koht, Eesti täiskasvanute karikavõistlustel 400 m 4. koht, Balti juunioride MV pronksmedal ja Eesti teatemeeskonnaga hõbemedal.

Aasta noorte võistkond on raketimudelismi Hiiumaa võistkond: Johanna Aaslepp, Merili Tursk, Sten Andri Laanejõe, Rasmus Pall, Mihkel Metsand – Euroopa meistrivõistluste neljas koht.

Parim naisveteran on Merike Vanjuk – Balti riikide MV N35 klassis 1. koht orienteerumises.

Parim meesveteran on Raivo

Ingrid Reinu.

Boris Ljubtšenko.

Rist – Eesti MV Brasiilia kates 1. koht.

Aasta täiskasvanute võistkond on Postimees Sailing Team, kuhu kuulusid Sven Nuutmann, Juss Ojala, Kaarel Kruusmägi, Marek Harjak, Mairold Metsaviir, Marten Loopere, Margus Nõmmik, Kristiina Truuverk, Karl Vahtra – saavutati muuhulgas ORC Euroopa MV III koht avamerepurjetamises.

Aasta spordiürituseks pärjati Hiiumaa rahvaralli.

Aasta spordiklubiks valiti MTÜ Hiiumaa Orienteerujate klubi.

Hiiumaal alustanud 2019. aasta parimaks sportlaseks nimetati Heiki Nabi, kes möödunud aastal teenis MM pronksmedali, sõjaväelaste MMil hõbemedali ja EMil 5. koha.

Eesti Kulutuurkapitali Hiiumaa

ekspertgrupi esimees Arno Kuusk andis üle kulutuurkapitali preemiad.

Anu Saue – sai tunnustatud kui aasta treener.

Boris Ljubtšenko – sai tunnustatud kui aasta meessportlane.

Ingrid Reinu – sai tunnustatud kui aasta naissportlane.

Elna Pähn – sai tunnustatud pikaajalise panustamise eest vabatahtliku abilise spordivõistlustel.

Tanel Esta – sai tunnustatud panustamise eest orienteerumise edendajana.

Elutööpreemia "Tänu ja kummardus" sai Linda Lepp – pikaajalise panuse eest kehalise kasvatusõpetaja ja treenerina. Hiiumaa spordikool tunnustas

spordikooli parimaid tänukirjade ning Sportlandi kinkekaartidega.

Lembit Saueri ettepanekul said nõukogudeaegsed **Hiiumaa meistrid** tagantjärgi meistrimedalid, sest tollel ajal neid kahjuks välja ei antud:

Helve Rakkaselt (Kiin) – Hiiumaa meister 1958. aastal 400 m jooksus ajaga 1.10,7.

Anne Rajang (Kuusiku) – Hiiumaa meister 1956. a 100 m jooksus ajaga 13,7.

Helgi Loodla (Sõstar) – Hiiumaa meister 1959. a 100 m jooksus ajaga 13,4.

Tiiu Kopli (Kiho) – Hiiumaa meister 1961. a kuulitõukes tulemusel 11,01.

Leo Kaldma – Hiiumaa meister 1949. a kettaheites tulemusel 33,32.

Advig Kiris – Hiiumaa meister 1958. a granaadiviskes tulemusel 60,12.

Vaino Väljas – Hiiumaa meister 1950. a 100 m jooksus ajaga 12,0.

Enn Küttim – Hiiumaa meister 1955. a 800 m jooksus ajaga 2.32,0.

Hiiumaa spordiaasta 2019 tänuõhtul esinesid Ulvi Tamme juhendamisel Hiiumaa Tütarlastekoor ja Hiiumaa Poistekoor.

Kultuuriaasta algas Suuremõisa lossis

Reedel, 24. jaanuaril alustati Suuremõisa lossis uut kultuuriaastat ning tunnustati möödunud aasta väljapaistavamaid tegijaid. Õhtujuhiks Margus Tabor, esinesid Pühalepa osavalla laululapsed.

Eesti Kultuurikapital andis välja kolm tunnustuspreemiat:

Malle Mürgimäe – rahvamuusik ja naisansambli liu Kintsuviil eestvedaja

MTÜ Matkaklubi Muku – 15 aastat tervislike eluviiside ja Hiiumaa eripära propageerimist

Valdek Alber – Hiiumaa logo kujundaja, kunstnik, karikaturist. Ilustreerinud ka Hiiu Folk, Hiiumaa

Kohvikutepäevad visuaalid.

Eesti Kultuurkapitali Hiiumaa ekspertgrupi aastapreemiad pälvisid:

Ain Jepišov – Hiiumaa tööõpetuse valdkonna arendaja ja käsitöö entusiast, samuti "Seebikate Ralli" eestvedaja

Rauno Zubko – rahvatantsu õpetaja, 10. tegevusaastat tähistava Hiiumaa TantsuFestivali eestvedaja ning laulu- ja tantsupeo liigijuht

Eesti Kultuurkapitali Hiiumaa ekspertgrupi elutööpreemia „Tänu ja kummardus“ pälvis Liia Lüdigi-Algreve – maalikunstnik

ja Hiiumaa kunsti suursaadik nii mandril/Eestis kui ka välismaal

Eesti Kultuurkapitali Hiiumaa ekspertgrupi preemia „Kultuuripärl 2019“ pälvis Vaapo Vaher – kirjanik ja Hiiumaa kirjandusloo "Hiiumaa kirjanduse lugu. Esseid ja uurimusi" koostamise eest

Kõpu Majaka Fondi stipendiumid – Hiiumaa noortele lootustandvatele loomeinimestele said

Taaniel Palmiste, kes õpib Manchesteri ülikoolis loovkirjutamist, ja **Kristel Algreve**, kes õpib Tartu ülikooli usuteaduskonnas teoloogiat

Volikogu arutas Kõrgessaare tankla teemat

Volikogu arutas 23. jaanuari istungil, kas sõlmida Hiiumaa Tarbijate Ühistuga ühiste kavatuste kokkulepe Kõrgessaare kütusetankla rajamiseks ja otsustas seda teha.

Kõrgessaare alevikku, Hiiumaa tarbijate ühistu kaupluse kõrvale plaanitakse rajada vedelkütuse tankla. Ainsana Hiiumaa bensiinijaamadest luuakse ka valmisolek, et sealt saaks tulevikus osta ka autokütusena kasutatavat LP-gaasi (Liquefied Petroleum Gas).

Osavalla ülesandeks jääb tankla jaoks mõeldud maatükk projektee-rida, vajalik taristu välja ehitada ning Tarbijate ühistule üle anda. Tankla täielikuks toimimisvalmiduseks vajalik taristu on sadeveetorustik, kütusetorustik, kaabeldused, pinnakatted.

Aasta esimesel tööpäeval allkirjastas Kõrgessaare osavalla vanem Üllar Laid Kõrgessaare väiketankla projekteerimislepingu OÜga Mellson Grupp. Töö maksumus koos käibemaksuga on ligi 8000 eurot ja tähtaeg veebruari lõpp. "Seejärel saame välja kuulutada ehitushanke ja loodame ehitustööd lõpetada mai alguseks," rääkis Laid. "Tankla võiks esimesed liitrid kütust müüa jaanipäeva paiku."

Kõrgessaare piirkonnas asunud Lauka tankla suleti lõplikult 2007. aastal.

Kõrgessaare tankla on valmides Hiiumaa seitsmes: kolm on juba Kärldas, kaks Käinas ja üks Emmastes.

Kõrgessaare tankla on Hiiumaa valla arengukavas kirjas maakondlikult olulise investeeringuobjektina.

Vaata volikogu istungit!

Hiiumaa vallavolikogu järgmine istung toimub 20. veebruaril kell 15 vallamajas Kärldas.

Volikogu istungid on avalikud. Kõik vallakodanikud on oodatud osalema nii kohapeal vallamajas kui Hiiumaa valla Youtube'i kanali vahendusel. Samas saab vaadata ka kõigi istungite salvestusi.

Volikogu eelmise istungi protokolli saab lugeda dokumendiregistri Amphora vahendusel: <http://atp.amphora.ee/hiiumaavv/index.aspx?itm=177454>

Välireklaami paigaldamiseks on vaja taotleda luba

Välireklaami paigaldamiseks tuleb taotleda luba osavallavalitsuselt, ütleb aasta alguses Hiiumaa vallas kehtima hakanud välireklaami paigaldamise eeskiri. Luba ei ole vaja, kui reklaam, plakat, kuulutus, teade vms avaldatakse avalikul infotahvil.

Hiiumaa vallas on välireklaam tasuta.

Eeskiri ei reguleeri:

- liiklusmärkide ja aadressitähiste paigaldamist,
- sõidukitesse ja nende välisküljele teabe avalikustamist,
- teabe avalikustamist inimeste kaudu ehk nn kandereklaam,
- teabega müügiinventari kasutamist kauplemisel (lauad, varjud, müügiletid vms),
- riigitee kaitsevööndisse teabekandja paigaldamist. Sellisel juhul tuleb pöörduda maanteeametisse.

Siiani on Hiiumaa vallas välireklaami puhul lähtunud vaid reklaamiseadusest. Eeskirjaga kehtestatakse õigused ja kohustused nii vallale kui reklaami avaldajale, mis loob eeldused selleks, et vallas ei oleks vananenud, eksitavat või heade kommetega vastuolus välireklaami.

Uuri loa taotlemise kohta valla veebilehelt: bit.do/reklaam

Lasteaiatasu muutus uuest aastast

Hiiumaal kehtib uuest aastast ühtne lasteaia-
tasu, millele ei lisandu
toiduraha: pere ühe lapse
eest on osalustasu 30
eurot, teise lasteaia käiva
lapse eest 25 eurot ning
alates kolmandast lapsest
täiendavat osalustasu ei
ole.

Muutused teevad tingimused üle
Hiiumaa võrdseks ja selgemaks:
igakuine väljaminek lasteaia-
teenusele on kindel, ette teada
konkreetne summa ning alates
pere teisest lapsest lisandub ka
soodustus osalustasu summas.

Lapsevanemal on võimalik anda

märku, millisel perioodil
laps puhkab ja ühe kuu
eest osalustasu maksma
ei pea. Lapse puudumisel
mõjuval põhjusel kauem
kui üks kuu on lasteaia
direktoril samuti õigus
teha otsus osalustasust
vabastamise kohta.

Lasteaiatasud üle Hiiumaa on
seni olnud erinevad ning lisandu-
nud on toiduraha, mida mitmes
lasteaia arvestati tagantjäre
tegelike kulude alusel. Kui ar-
vestada keskmiselt toiduraha ja
õppetasu kokku, siis kindlasti läks
odavamaks Kärldla, Kõrgessaare
ja Käina lapsevanematel. Seejuu-
res ei ole arvesse võetud soodus-

Kas teadsid, et lasteaia osalustasu on
tuludeklaratsiooni esitamisel lapse-
vanema koolituskulu, millest kuulub
tagastamisele 20 protsenti?

tusi pere teisele ja järgmistele
lastele ega suvist valverühma.

Kärldla ja Kõrgessaare lasteaia
seni kehtinud eelkooliealiste
laste soodustust uue korra järgi
pole. Emmaste, Käina, Suure-
mõisa ja Palade lapsevanematel
polnud ka seni sellist soodustust
ning uue korra eesmärk on teha
tingimused üle Hiiumaa võrd-
seks.

Külavanema statuut on uuendatud

Volikogu jaanuarikuu istungil
oli arutusel mullu kevadel vastu
võetud külavanema statuudi
muutmine, et külavanemate va-
limine lihtsamaks teha.

Eesmärk on lihtsustada külava-
nema valimise koosoleku läbi
viimist juhul, kui kõik nõuded on
täidetud, aga ei õnnestu piisavalt
suurt hulka külaelanikke kokku
saada. Vähendatud on kvoorumi
nõuet veerandini, varem oli see

1/3. Lisaks võimaldab uus kord
teine koosolek läbi viia kvooru-
minõudeta.

Uue võimalusena saab volitada
teist külaelanikku ennast koos-
olekul esindama juhul, kui ei ole
võimalik füüsiliselt koosolekul
viibida.

Teade külavanema valimise koos-
oleku toimumise kohta avaldatakse
edaspidi ka valla infokanalites,
sh valla lehes vähemalt 14 päeva

enne koosoleku toimumist.

Muudatusettepanekud tehti
küla liikumise Kodukant Hiiumaa
laiendatud üldkoosolekul ja need
lähtuvad külade praktikast küla-
vanemate valimisel.

Loe külavanema statuudi ter-
vikteksti: www.riigiteataja.ee/akt/429012020049

Vallavalitsuse istungitelt

Otsustati kinnitada Sõru muu-
seumi direktoriks Anne-Mall
Reinu kuni põhikohaga töötaja
konkursi korras ametikohale ni-
metamiseni.

Kinnitati Elamuskeskuse Tuule-
torn nõukogu koosseis: volikogu
esindaja Aira Toss, osavallakogu
esindaja Sander Kopli, osavalla-
valitsuse esindaja Omar Jõpiselg,
Oliver Kadak, Priit Rebane, Anne-
Ly Torstensson ja Tanel Lips.

Otsustati kutsuda Reili Rand
tagasi SA Kärldla Kirik nõukogu
liikme kohalt ja nimetada Lauri
Preimann.

Otsustati kutsuda Inge Elissaar
tagasi SA Hiiumaa Spordikool
nõukogu liikme kohalt ja nime-
tada Hergo Tasuja.

Otsustati korraldada avatud
hankemenetlusega riigihange
Hiiumaa helikopteriplatsi ehitami-
seks.

Tunnistada lihthanked „Elamus-
keskuse Tuuletorn köögisead-
med ja inventar“ edukaks Farwelli
Kaubanduse Osaühing esitatud
majanduslikult soodsaim paku-
mus maksumusega 35 530 eurot
(ilma käibemaksuta).

Tunnistati Soela sadama teenin-
dushoone ehitamise riigihanges
edukaks Markend Team OÜ esi-
tatud majanduslikult soodsaim
pakkumus maksumusega 157 600
eurot (ilma käibemaksuta).

Munitsipaalasutuse Emmaste kommunaal hinnakiri

Teenustasud tehnika kasutamiseks:

- traktor MTZ-82 koos operaatoriga – 30 eurot/tund
- laadur-ekskavaator JCB koos operaatoriga – 35 eurot/tund
- teehöövli teenus koos operaatoriga – 60 eurot/tund
- tõstekorvi rent – 20 eurot/ööpäev
- järeelhaagise rent – 25 eurot/ööpäev
- Tilga kruusakarjäärast kruusa müük – 5 eurot/tonn

Teenused:

- muru niitmine ja trimmerdamine – 25 eurot/töötaja tund
- heakorratööd – 11 eurot tund/töötaja

Tehnika rendiaega hakatakse arvestama alates väljasõidust tehnika
hoiuplatsilt Ollimalt. Tehnika kasutamist, kruusa ja teenuste müüki
korraldab EMKO juhataja Joosep Niit.

Kinnitati 2020. aastaks Hiiumaa
valla munitsipaalüldharidus-
koolide õpilaskoha tegevuskulu
arvestuslik maksumus eurodes
ühe õpilase kohta kuus: Emmaste
põhikoolis 164 eurot, Kärldla põ-
hikoolis 116 eurot, Käina koolis
154 eurot, Lauka põhikoolis 414
eurot, Palade põhikoolis 328
eurot ja Suuremõisa lasteaed-
põhikoolis 395 eurot.

Kinnitati 2020. aastaks Hiiumaa
valla koolieelsete lasteasutuste
majandamiskulude, personali-
kulu ning õppevahendite kulu
arvestuslik maksumus eurodes
ühe lapse kohta kuus järgmiselt:
Emmaste lasteaia Naksitrallid
571 eurot, Kärldla lasteaia 402

eurot, Käina lasteaia Tirtspõnni
342 eurot, Palade lasteaia 438
eurot, Suuremõisa lasteaed-põ-
hikoolis ja 337 eurot, lasteaia
Vigri 566 eurot.

Kinnitati 2020. aastaks Hiiumaa
valla huvikooli tegevuskulu ar-
vestuslik maksumus eurodes ühe
õpilase kohta kuus: Käina huvi- ja
kultuurikeskuse muusikaosakon-
nas 211 eurot, kunstiosakonnas
100 eurot, tantsuosakond 55
eurot, muusikaõppe lisa-aasta ja
vabaõpe 211 eurot, rühmaõpe 55
eurot, R. Tobiase nimelises Kär-
dla muusikakoolis 220 eurot.

Vald toetab sorteerijaid ka tasuta kompostikorvidega!

Alates veebruarist annab Hiiumaa vald kõigile soovijatele MaxAir kompostikorvi ja sellega koos 100 BioBagi kodustes tingimustes kompostimiseks kasutatavat kotti. Kompostiambriki saab uuest nädalast tasuta võtta kõigist viiest vallamajast ja samuti Hiiumaa jäätmejaamast.

Kompostimine on keskkonnasäästlik ja aitab vähendada pere prügi kuni poole võrra. Biolagunevad jäätmed võiks alati võimaluse korral muudest jäätmetest eraldi koguda, sest biolagunevaid jäätmeid on võimalik taaskasutada kompostmullana koduaias või kasvuhoones.

Kui kinnistul ei ole võimalik kompostida, saab biojätmeid kinnistupõhiselt ära anda. Selle jaoks tuleb sõlmida ASiga Keskkonnateenused sobiv leping ja kasutusele võtta eraldi ja sobivas suuruses prügikast, näiteks 80, 140 või 240 liitrit.

Sõlmi uus prügileping!

Jäätmevedaja AS Eesti Keskkonnateenused on saatnud kõigile lepingud – et kodust ka pakendi- ja/või biojätmeid ära anda, on vaja teha saadetud lepingu muudatus.

Selleks palun võtke ühendust: AS Eesti Keskkonnateenused 462 2811, hiiumaa@keskkonnateenused.ee. Samast saab infot veograafikute kohta.

Tasuta konteinerid on kohal

Tuletame meelde, et vald toetab jäätmete sorteerijaid tasuta konteineritega. Konteinerid on võimalik broneerida osavalla sekretäri abil. Konteineri saamise eelduseks on ASiga Eesti Keskkonnateenused sõlmitud liigiti kogumise leping. Saadaval on 0,08-, 0,14-, 0,24-, 0,36- ja 0,66- ja 0,77kuupmeetrised mahutid. See tähendab, et lisandunud on 0,08 ja 0,66kuupmeetrised mahutid, mida pole seni veel võimalik olnud tellida.

Konteinerid on jõudnud Hiiumaale ning kes ei ole veel enda tellitud konteinerile järele jõudnud, saab seda teha. Sobiva suurusega konteinerid saab kätte Hiiumaa prügilastjätmeveolepingu alusel. Vaata prügila lahtiolekuaegu: www.hiiprygila.ee

Kui konteineri koju transportimisel on abi vaja, palume samuti pöörduda osavalla. Konteinerid väljastatakse kuni 1. märtsini või kuni neid jätkub.

Rohkem infot leiab valla veebilehelt <http://bit.do/tasutakonteinerid>

Sel aastal viiakse soovijate kinnistult lisaks olmejäätmetele ära ka pakendi- ja/või biojätmeid. Lisainfo uue jäätmekorralduse kohta: <http://bit.do/jaatmekorraldus2020>

Lisainfo lepingute teemal: AS Eesti Keskkonnateenused 462 2811, hiiumaa@keskkonnateenused.ee

Uus jäätmekorraldus 2020

1. jaanuarist 2020 hakkas Hiiumaal kehtima uus jäätmekorraldus, mille raames saab kinnistupõhiselt lisaks kohustuslikele segaolmejäätmetele soovi korral üle anda pakendijätmeid, biojätmeid ning ettetellimisel suurjätmeid. Sorteerijaid toetab vald tasuta konteineritega – rohkem infot: bit.do/konteinerid. Vedajana jätkab AS Eesti Keskkonnateenused. Uuest aastast kogub jäätmeid kahekambiline jäätmeveoauto, mis saab korraga koguda kahte liiki: olmejäätmeid ja biojätmeid või pakendijätmeid ja biojätmeid.

Aasta alguses, kuni aprilli lõpuni on üleminekuperiood, mil kõik senised avalikud pakendipunktid toimivad ja saavad uuele jäätmekorraldusele kohased sildid. Alates maist hakkab vald avalike pakendipunktide arvu vähendama vastavalt hetkeolukorrale. Eelkõige kaotatakse ära need avalikud pakendipunktid, mis ei täida oma eesmärki ning kuhu viiakse sinna mitte kuuluvat prügi.

Igasse osavalla tuleb lisaks avalikele pakendipunktidele üks jäätmepunkt, kus saab lisaks klaasile, segapakendile ning papp- ja paberpakendile ära anda vanapaberit ning kasutusvõlmamatuid riideid.

Sorteerimine säästab keskkonda ja raha! Loe lisa, kuidas sorteerida: <http://bit.do/sorteerimine>

Vallavalitsus plaanib 12 miljoni eest investeeringuid

Hiiumaa vallavolikogu arutas eelmise nädala istungil teisel lugemisel Hiiumaa valla 2020. aasta eelarvet, milles on planeeritud investeeringukulud 12,1 miljonit eurot.

Vallavalitsus andis eelarve volikogule üle detsembris ja selle koostamisel on aasta peamiseks eesmärgiks seatud ühinemiseelset kavandatud investeeringute ellu viimine.

Arendusobjektidest on töös Käina elamuskuse Tuuletorn rajamine, Hiiumaa spordikeskuse ehitamine, Kärkla keskvaljaku ümber ehitamine, Hiiumaa sotsiaalkeskuse uue hoonekompleksi esimene etapp ehk erihoolkan-de hoone, Tohvri hooldekeskuse laiendamine, Kärkla põhikooli uue hoone ehitamine, spordikeskused osavaldades, Paluküla spordirajatised, Kõrgessaare katlamaja, Kõrgessaare tankla, Sõru, Orjaku ja Ristna sadam, Käina Spordi tänava planeering ja valla teed.

Investeeringute hulgas on põhivara soetuseks antav toetus 538 000 eurot, mis koosneb hajaasustuse programmis osalemise kaasfinantseeringust, SA Hiiumaa Sadamad ja SA Hiiumaa

Arenduskeskus toetusest põhivara soetuseks, SA Kärkla Kirik, OÜ Hiiumaa Prügila ja MTÜde investeerimistoetusest, toetusest puudega inimeste eluruumide kohandamiseks, kaasavast eelarvest tehtavatest investeeringutest ning intressikuludest 95 000 eurot.

Investeeringuid finantseeritakse jooksva aasta eelarvest (1,4 miljonit eurot), võetavast uuest laenust (2,9 miljonit eurot), toetustest (5,5 miljonit eurot) ja raha jäägi (2,3 miljonit eurot) arvelt.

Põhitegevuse tulud moodustavad maksutuludest, kaupade ja teenuste müügitulust, saadavatest toetustest ja muudest tegevustuludest.

Tulude jaotusel on jätkuvalt lähtutud ühinevate omavalitsuste 2017. aasta põhitegevuse eelarve mahust, kus vallavalitsuse tasandile jääb kasutada 34% maksutuludest ja ressursitasudest ning osavaldadele 66%.

2020. aasta eelarves on planeeritud tulud 15,6 miljonit eurot. See on 600 000 eurot suurem kui 2019. aasta eeldatav tulu. Põhitegevuse tuludest 63% ehk 9,9 miljonit moodustavad maksutulud (võrreldes 2019. aastaga kasv

5%). Kaupade ja teenuste müügist kogutakse eelarvesse 8% ehk 1,2 miljonit eurot (võrreldes eelmise aastaga kasv 27%) Saadud toetused moodustavad eelarve tuludest 28%, ulatudes 4,4 miljonit euron (vähenev 2%). Kasv on toetusfondi eraldusel seoses õpetajate alampalga tõusuga 1315 euron, lasteaiaõpetajate palgakasvuga 1185 euron. Muud tegevustoetused on vähenenud 200 000 eurot (-16%). Muud tulud moodustavad eelarve tuludest 1% ehk 0,13 miljonit eurot (vähenev 20%).

Põhitegevuse kuludeks on toetused, personalikulud, majanduskulud ning muud kulud jaotatuna osavaldade kaupa kaheksa erineva valdkonna vahel.

2020. aasta eelarves on planeeritud põhitegevuse kulud 14 miljonit eurot. See on 0,2 miljonit eurot enam kui 2019. aasta eeldatavad kulud. Kõige suurema osakaalu põhitegevuse kuludest 47% ehk 6,6 miljonit moodustab hariduse valdkond, millest 75% moodustavad personalikulud ja 25% majandamiskulud. Vaba aeg, kultuur ja religioon moodustab 14% ehk 1,9 miljonit eurot. Sotsiaalne kaitse moodustab 13%

ehk 1,8 miljonit eurot. Majandus moodustab 13% ehk 1,8 miljonit eurot. Valitsemine moodustab 8% ehk 1,2 miljonit eurot, kus kajastub ka reservfond ning omaosaluse fond. Ülejäänud põhitegevuse kuludest moodustavad elamu- ja kommunaalmajanduse, keskkonnakaitse ja tervishoiu tegevusvaldkonnad.

Majandamis- ja personalikulud tervikuna moodustavad 87% ehk 12,2 miljonit eurot, kasvades 2%. Sellest personalikulud moodustavad 66% ehk 7,9 miljonit eurot, majanduskulud moodustavad 34% ehk 4,2 miljonit eurot. Antav toetus moodustavad 13% ehk 1,8 miljonit eurot, vähenedes 70 000 eurot.

Finantsseis

Omafinantseerimisvõime ehk põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on 1,6 miljonit eurot, millest tasutakse nii olemasolevaid laenumakseid, intressikulud kui rahastatakse käimasolevaid investeeringuid. Eesmärk on seda taset hoida ning ka kasvatada järgnevatel aastatel, et säilitada investimisvõimekus.

Netovõlakoorumus (kohustused miinus likviidsed varad) suureneb

2020. aasta lõpuks 54%-le põhitegevuse tuludest ehk 8,4 miljonit euron. Valla netovõlakoorumuse ülempiiriks on kas kuuekordne põhitegevuse tulest või 60% põhitegevuse tuludest, oleneb kumb on suurem, kuid mitte rohkem kui 100%. 2020. aastal kujuneb netovõlakoorumuse ülemmääraks 63%. Kuna investeeringud on eelarvestrateegias suuremahulised ka järgnevatel aastatel, tuleb jätta võimalused täiendavalt laenu võtta. Investeeringute elluviimine sõltub suuresti ka saadavatest toetustest, põhivara müügist ning omafinantseerimisvõimekusest.

Likviidsed varad maht kasvab 2019. aasta lõpuks eeldatavalt 3,2 miljonit euron, millest võetakse kasutusele 2,7 miljonit.

Arengukava määrab kohaliku omavalitsuse prioriteetsed tegevussuunad ja eelarvestrateegia finantsprojektsiooni. Valla eelarve koostamise aluseks on 31. oktoobril 2018 vastu võetud arengukava ja 17. oktoobril 2019 uuendatud eelarvestrateegia. Samuti on arvestatud ühinenud omavalitsuste varasemaid prioriteete ning ühinemislepingus kokkulepitut.

Vallamajas uued töötajad

Uuest aastast toimusid muudatused Hiiumaa vallavalitsuse töötajate ja ametnike hulgas.

Hiiumaa valla finantsisti ametikohale naasis Heidi Siirus, kes enne lapsehoolduspuhkusele siirdumist töötas Emmaste valla finantsjuhina. Hiiumaa valla senine finantsist Karin Gross asus rahandusosakonna juhataja ametikohale ja kuulub nüüd ka vallavalitsuse koosseisu. Senine rahandusosakonna juhataja Inge Elissaar asus vallavalitsuse sisekontrolöri ametikohale.

Noorsootöö koordinaatorina alustas Kristel Pisa, kelle ametikoht toodi vallavalitsuse struktuuri Hiiumaa noorsootöö keskusest. Noorsootöö valdkonnas on Kristel töötanud alates 2008.

Kristel Pisa.

aastast.

Avalike suhete spetsialistina alustas Laura Jääger, kellel on aastatepikkune personalitöö kogemus, samuti on ta tegelenud veebileh-

Laura Jääger.

tede ja sotsiaalmeediakanalite haldusega. Lisaks on Laurale hingelähedane projektijuhtimine, ühiskondlikke projekte on ta vedanud ka Hiiumaal olles.

Heidi Siirus ja Karin Gross.

Sündinud ja kasvanud on Laura Tallinnas. Kolm aastat tagasi Hiiumaale kolinuna hindab ta siinset rahu ja turvalisust just oma lastele mõeldes. Olles töötanud nii Suurbritannias, Lõuna-Walesis kui ka Austraalias, eelistab ta saadud kogemusi ja teadmisi nüüd pigem

kodumaa pinnal kasutada.

“Minu hobiks on fotograafia, olen sel alal end ka tasapisi koolitanud ja lisaks meeldib mulle värskes õhus liikuda. Neid kahte on alati omavahel tore ühendada,” ütles Laura.

Tere tulemast!

Turismiinfospetsialistina alustas Merlin Lige

Uuest aastast töötab Hiiumaa arenduskeskuse turismiinfospetsialistina Merlin Lige.

Merlini peamisteks ülesanneteks on turismiinfokeskuses Pritsumajas Hiiumaa külastajatele turismiinfo edastamine, veebilehtede puhkaeestis.ee, visitestonia.com ja hiiumaa.ee haldamine, meenete müügi korraldamine ja turismiettevõtjate nõustamine.

Merlin on omandamas magistrikraadi TalTechi avaliku sektori ja innovatsiooni erialal ning varasemalt on tal omandatud Tallinna ülikoolis riigiteaduste bakalaureusekraad. Lisaks on Merlin Hiiumaa ametikoolis lõpetanud majandusarvestuse eriala.

Merlin on eelnevalt töötanud Eesti töötukassas töövahetuskonsultandina ja enne seda Hiiumaa vallavalitsuses projektjuhina. Merlin valdab eesti, inglise ja vene keelt ning tema huvialadeks on reisiimine, looduses matkamine ja fotograafia.

Tere tulemast!

Lasteaedade ja koolide hoolekogude koosseisud

Emmaste lasteaed Naksitrallid hoolekogu: Kingpoole rühma lastevanemate esindajad Rait Ots ja Kaie Pranno, Sammalhabeme rühma lastevanemate esindajad Heiki Maivel ja Merilin Kaevandes, lasteaia õpetajate esindaja Riina Maivel ja vallavalitsuse esindaja Karin Kokla.

Käina lasteaed Tirtspõnni hoolekogu: Mukude rühma lastevanemate esindaja Helen Pärn, Leeditippide rühma lastevanemate esindaja Triinu Pähkel, Naksakate rühma lastevanemate esindaja Karmen Kogermann, Virrpaide rühma lastevanemate esindaja Kairi Reintal, Sipsakate rühma lastevanemate esindaja Kristel Pisa, lasteaia õpetajate esindaja Urve Viidebaum ja vallavolikogu esindaja Joel Pulk.

Kärdla lasteaia hoolekogu: Lepatriinude rühma lastevanemate esindaja Anu Rents, Mömmide rühma lastevanemate esindaja Mart Kaups, Kiisude rühma lastevanemate esindaja Kerli Varrik, Siilide rühma lastevanemate

esindaja Jan Ignahhin, Oravate rühma lastevanemate esindaja Enn Veevo, Pääsukeste rühma lastevanemate esindaja Kadi Kiiver, lasteaia õpetajate esindaja Diana Männamaa, valla haridus- ja kultuuriosakonna esindaja Ivi Rimmelg, vallavolikogu esindaja Kristjan Ojasoo.

Palade lasteaia hoolekogu: suurema rühma lastevanemate esindaja ja hoolekogu esimees Anne Luukas, suurema rühma lastevanemate esindaja Merlin Lige, väiksema rühma lastevanemate esindaja Maria Rimmelkoor, lasteaia õpetajate esindaja Ruth Suviste, vallavolikogu esindaja Liisi Mäeumbaed.

Suuremõisa lasteaed-põhikooli hoolekogu: kooli õpilaste vanemate esindajad Reelika Köster, Ene Rand ja Marko Martin, lasteaia lapsevanemate esindaja Carmen Lansberg, kooli õpetajate esindaja Külli Kreegi, lasteaia õpetajate esindaja Anne Undo ja vallavolikogu esindaja Sander Kopli.

Emmaste põhikooli hoolekogu: kooli toetavate organisatsioonide esindaja ja hoolekogu esimees Kristi Kivisaar, lastevanemate esindaja ja hoolekogu aseesimees Ulve Oks, lastevanemate esindaja ja hoolekogu sekretär Olav Ellermäe, õpilasesinduse esindaja Anna Elisabeth Rimmelg, vilistlaste esindaja Tähti Tukk, lastevanemate esindajad Maris Tukk, Kersti Lehtsaar, Piret Rimmelg, Kaie Mets, Anneli Veldemann, kooli õpetajate esindaja Krista Leisberg ja vallavolikogu esindaja Liina Lepamaa.

Käina Kooli hoolekogu: vilistlaste esindaja Pille Näksi, lastevanemate esindajad Erle Martin, Triinu Schneider, Tiit Käs, Liina Siniveer, kooli toetavate organisatsioonide esindaja Maiu Toomemäe, õpilasesinduse esindaja Siret Hiimäe, õpetajate esindajad Anneli Sadam ja Jana Uuskari, vallavolikogu esindajad Hannes Maasel ja Liina Lepamaa.

Valmimas on uus hiiumaa.ee veebiportaal

Hiiumaa.ee on aasta alguses viidud uuele tehnilisele platvormile, mis vastab tänapäeva nõudmistele ja võimaldab veebiportali jätkuvat ja paindlikku edasiarendamist. Leht täieneb lähinädalatel nii sisu kui pildimaterjaliga ja aasta teises pooles lisandub ka uusi omadusi.

Aegunud tarkvaras, kinnisel platvormil töötav tehniline lahendus oligi peamine põhjus, miks oli hädavajalik vananenud maakonnaportaal täies mahus uuesti üles ehitada. Turvalisuse huvides oleks veebimajutuse teenusepakkuja sulgenud vana veebilehe jaanuarikuus. Kaasaegne platvorm annab juurde hulganisti uusi võimalusi ja hõlbustab selle pidevat uuendamist.

Enam ei ole andmete sisestamine ja sisu lisamine sõltuv ühe inime-

se võimalustest – sisu ja andmeid saavad uuendada eri valdkondade esindajad ise. Sündmuste korraldajatele ja teenuste pakkujatele on kasutamiseks lihtne ankeet, mille kaudu on võimalik sündmuste andmeid sisestada ja vajadusel teha kiireid muudatusi: www.hiiumaa.ee/lisa-sundmus

Uus sündmuste kalender võimaldab otsida sündmuste seast vastavalt teemale. Valiku abil saab kiiresti ja mugavalt nimekirjast välja võtta ainult spordisündmused või festivalid, kinoseansid või hoopis mõne konkreetse ajavahemiku sündmused.

Üheks oluliseks täienduseks on kindlasti erakorralise ja operatiivinfo kuvamise võimalus avalahel.

Esilehelt saab ka kiire ülevaate päevakajalistest uudistest nii

Hiiumaa Lehe, Hiiumaa valla kui ka arenduskeskuse uudisvoost.

Kevade jooksul täieneb turismiinfo

Esmane info on koondatud juba praegu hiiumaa.ee portaali, samuti erinevate teemapealkirjade alla Hiiumaaga seotud linke.

“Infot, mida kuvada, on palju. Et uus portaal võimalikult kiiresti kasutusse saada, otsustasime selle üles ehitada etapiviisiliselt,” ütles Hiiumaa arenduskeskuse juhataja Liis Rimmelg.

Veebileht toetab juba praegu mitmeid automaatseid lahendusi ja aasta jooksul lisandub neid veelgi. Turismihoojaks valmib liidestus Visit Estonia majutuskohade ja turismiobjektide massiivse andmebaasiga. See tähendab, et turismiettevõtjad

ei pea edaspidi enam sisestama andmeid mitmesse erinevasse andmebaasi. Piisab ühekordsest andmete sisestamisest ja samad andmed kuvatakse nii Visit Estonia kui ka Hiiumaa.ee veebilehel. Kõik Visit Estonia objektid tõlgib EAS kuute võõrkeelde.

Valminud kodulehele on lisatud erinevate keelte robotitõlke võimalus. Suveks valmib peamise sisu tõlge inglise keelde ja järgmisena on plaanis soome- ja saksa keelne versioon.

Sügisel lisandub töökohade ja kinnisvarainfo

Teine suurem liidestus valmib sügisel ja siis on võimalik hiiumaa.ee kodulehel näha nii töötukassa tasuta portaali kuulutusi kui Hiiumaaga seotud kinnisvarakuulutusi.

Külastajaid silmas pidades on visualiseeritud transpordiühendused ja lisatud info tegevuste kohta saarel.

Hiiumaise toidu, toodete ja teenuste paremaks turundamiseks luuakse aastatel 2020–2021 kodulehele tootekataloog.

Sisu edasi arendamisel on väga oodatud kasutajate tähelepanekud ja ideed. Samuti on võimalik kaasa lüüa sisuloomes, selleks võib ühendust võtta avalehel oleva lingi kaudu www.hiiumaa.ee/tagasiside või kirjutades otse Hiiumaa arenduskeskuse turundustiimile: hiiumaa@hiiumaa.ee.

Hiiumaa.ee veebiarenduse projekt on rahastatud LEADERi koostöömeetmest. Arenduspartner 1Kdigital selgus riigihankemenetlusel avaliku hankekonkursiga.

Kõrgessaares jätkavad Leelo Sarapuu ja Artur Valk

Uuest aastast toimivad jälle eraldi Kärkla kultuurikeskus ja Kõrgessaare vaba aja keskus ning Kärkla linnaraamatukogu ja Kõrgessaare raamatukogu.

Kõrgessaare vaba aja keskust juhib Artur Valk, kes on Tervisemaja tööd korraldanud üle 20 aasta. Artur on hästi tuntud nii Hiiumaa spordi- kui kultuurielu sündmusi korraldades ja juhtides, samuti vallavolikogu liikmena.

Kõrgessaare raamatukogu direktorina jätkab Leelo Sarapuu, kellel täitub tänava raamatukogutöö 15 aastat.

Kärkla kultuurikeskust juhib juhataja Margarita Koroli lapsehoolduspühkuse ajal Pilleriin Altermann. Kärkla linnaraamatukogu direktorina jätkab Anneli Veevo.

Hiiumaa vald on arengukavaga

Leelo Sarapuu. Foto: Märt Saar

võtnud eesmärgiks tõhusalt toimiva ja optimaalse struktuuriga omavalitsuse. Hallatavate asutuste ümberkorraldamise arutelud ja volikogu otsused tehti möödunud aastal. Esmalt

Artur Valk. Foto: Liina Siniveer

analüüsis valla haridus- ja kultuuriosakond, kas kultuurikeskused, noortekeskused ja raamatukogud toimivad Hiiumaa eri piirkondades parimal võimalikul moel. Eesmärgiks oli seatud luua selge

ja ühetaoline süsteem, mis samas arvestaks piirkondade eripärade ja vajadustega.

Arutelud asutuste ümberkorraldamise küsimuses toimusid pea poole aasta jooksul kultuuri- ja

vaba aja keskustes, raamatukogudes ja noortekeskustes, juhtide vahel, nõukogudes ja hoolekogudes, samuti noortevolikogus ja osavallakogudes. Võimalikud variandid aruteludes olid: jätkata senisel moel, valida valdkondlik või piirkondlik juhtimine. Osavaldade loogikast lähtuvalt otsustati tugevdada asutuste piirkondlikku toimimist ja teha muudatused vastavalt.

Hiiu valla kultuuri ja vaba aja keskus soovis ühendasutuse tegevuse lõpetamist ja jätkamist piirkondlikult: asutus lahutati Kärkla kultuurikeskuseks ja Kõrgessaare vaba aja keskuseks.

Raamatukogud jätkavad samuti piirkondlikult. Hiiu valla raamatukogu jagati kaheks asutuseks: Kärkla linnaraamatukogu ja Kõrgessaare raamatukogu, millel on ka Lauka haruraamatukogu ja Kõpu teeninduspunkt.

Hiiumaa saadiku särki kannab ehtekunstnik Kaia Saarna-Lauri

Kümme aastat tagasi Hiiumaal ehtekunstnikuna alustanud ja nüüd Riias resideeruv Kaia Saarna-Lauri laseb Hiiumaal ennast inspireerida ja kasutab ühe suunana oma loomingus Hiiumaa kujutist ning kadakamarja ja kadakaoksa motiivi.

“Minu Hiiumaast inspireeritud ehteid kannavad väga mitmed hiidlased, kelle südames on Hiiumaal oma koht, aga kelle tee on neid saarelt eemale viinud,” ütles ehtekunstnik Kaia Saarna-Lauri vallavanemalt Reili Rannalt ja Hiiumaa Arenduskeskuse juhatajalt Liis Rimmelgult 20. detsembril oma Hiiumaa ateljees saadiku särki vastu võttes.

Võõrsil elades tunneb ehtekunstnik Hiiumaa vastu suurt igatsust: “Varem Kreekas elades sai Hiiumaal käidud harvem. Nüüd Riias olles satun Hiiumaale rohkem, isegi paaril korral kuus.” Ehtekunstnik andis lootust, et peatselt tuleb ta püsivalt Hiiumaale

Liis Rimmelg, Kaia Saarna-Lauri ja Reili Rand. Foto: Liina Siniveer

elama.

Kasutage võimalust, täna, 23. detsembril kuni kell 18.00 on oodatud kõik ehtebrändiga Kaia Saarna Jewelry Art tutvuma üritusel: 10 aastat ehtebrändi Kaia Saarna Jewelry Art, mis leiab aset ehtekunstniku Hiiumaa ateljees aadressil Uus 3, Kärkla.

Hiiumaa saadiku särke on kokku 100 ja nendega tunnustavad Hiiumaa Arenduskeskus ja Hiiumaa vald tuntud inimesi, kes Hiiumaad oma radadel alati hea sõnaga meeles peavad ja tutvustavad.

Hiiumaa särki on Hiiumaa jaoks disaininud väärtustava taaskasutuse eesvedaja, disainer Reet Aus.

Ene Vannas. Foto: Laura Jääger

Ene Vannas ka Hellamaa raamatukogu direktor

4. jaanuaril alustas Hellamaa raamatukogu direktorina Ene Vannas, kes on eelnevad 15 aastat ametis olnud Palade raamatukogu direktorina ja jätkab ka seal samas ametis. Hellamaa raamatukogu senine direktor Maili Eller avaldas soovi pärast 40 aastat raamatukogus töötamist jääda väljateenitud puhkusele.

Raamatukogundust õppis Ene Viljandi kultuuriakadeemias. Vabal ajal veedab ta aega Pühalepa naiskooriga lauldes, harrastab käsitööd ning loomulikult loeb raamatuid.

Hellamaa raamatukogu on avatud kolmel päeval nädalas: T kl 10–18 ja N–R kl 10–14.

Tulles vastu kogukonna, lapsevanemate ja põhikooli soovile, on nüüdsest Paladel raamatukogu avatud ka esmaspäeviti. Lahiolekuajad on E, T, N ja R kl 10–16, K kl 10–18 ja L 10–14.

Võimalus esitada arengukava muudatustepanekuid

Hiiumaa vallavalitsus ootab kõigilt hiljemalt 10. veebruariks Hiiumaa valla arengukava põhjendatud muudatustepanekuid e-posti aadressile valitsus@hiiumaa.ee

Arengudokument vaadatakse üle regulaarselt kord aastas ning muudatusi võivad teha kõik. Arengukava muutmine toimub vastavalt arengukava ja eelarvestrateegia koostamise korrale, mida saad täpsemalt lugeda siit: www.riigiteataja.ee/akt/403042018041

Valla arengukava on dokument, milles esitatakse majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna, looduskeskkonna ja rahvastiku tervise arengu pikaajalised suundumused ja vajadused ning Hiiumaa maakondliku arengu strateegiline planeerimine. Hiiumaa valla arengukava leiad: vald.hiiumaa.ee/arengukava

Puudega inimeste eluruumide kohandamine: taotlemine algab!

Jälle saab taotleda toetust puudega inimeste eluruumide kohandamiseks: taotlemine avaneb 10. veebruaril ning kestab kuni 9. märtsini.

Eluruumi kohandamist võib taotleda Hiiumaa inimene Hiiumaal asuva eluruumi kohandamiseks, kui tal on kehtiv puude raskus-

aste. Sobivad kulud on eluruumi kohandamiseks vajaliku materjali ja ehitustöö kulu.

Hiiumaale on eluruumide kohandamist planeeritud kuni kolmele puudega elanikule.

Taotlus koos vajalike lisadokumentidega saata digitaalselt allkirjastatuna kairi.priit@hiiumaa.ee või posti teel aadressil Keskväljak 5a, Kärkla, Hiiumaa vald.

Täpsem info Hiiumaa valla veebilehelt: bit.do/eluruumi-kohandamine. Lisainfo saamiseks pöörduge oma osavalla sotsiaaltööspsialisti vastuvõtule.

Toetust saab taotleda, sest Hiiumaa vallavalitsus osaleb Euroopa sotsiaalfondi meetmes “Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine”.

Foto: Laura Jääger

Kärda Aia tänava arteesiakaevu ääres on valminud sõidutee laiendus ja loodud ka uued parkimiskohad, et vältida liiklusohutlikke olukordi. Teelõigu ehitusega tegeles Kärda osavalla tellimusel AS Tariston.

Aia tänava allika veevõtukoht on väga populaarne ja seetõttu oli parkimine ja liiklemine antud piirkonnas tihtipeale keerukas. Nüüd on võimalik kolmel sõiduautil või ühel suurel bussil Aia tänaval rahulikult peatuda, ilma möödasõitjaid ja jalakäijaid segamata.

Palume kasutada sõiduvahendite parkimiseks justnimelt uut, asfaltfreespuruga kaetud teeosa.

Kärda algas Turu tänava ehitus

Jaauanuaris algasid Kärda Turu tänava ehitustööd, mida on juba pikka aega oodatud.

Kärda osavallavalitsus tegeles Turu tänava projekteerimis- ja ehitushankega eelmisel aastal. Hanke võitjaks kuulutati AS Tariston, mis vastavalt hanke tingimustele koostas nii projekti kui ehitab Turu tänava.

Foto: Laura Jääger

Turu tänav on olnud aastakümneid lõpuni ehitamata, aga samas mitmete Keskväljaku-äärsete hoonete jaoks oluline juurdepääs. Uue liiklusskeemi järgi saab Turu tänavast ka väga vajalik juurdepääs Keskväljakule.

Objekti lõpp on planeeritud maikuusse, mil ilmad on sobilikud haljastustöödeks ning siis paigaldatakse ka lõplikud liiklusemärgid.

Kärda osavald annab kasutusse osa Rannapargist

Kärda osavald kuulutab välja eelläbirääkimistega pakkumise vallavara kasutusse andmiseks. Pakkumisel on osa Hiiumaa vallale kuuluvast Rannapargi haljastatud maaüksusest pindalaga 1643 m², sihtotstarve üldkasutatav maa 100%. Objekt antakse kasutusse 1. maist 31. augustini 2020 pakkumise väljakuulutamise ajal olevas seisukorras, välja arvatud eelmise aasta teenusepakkuja vara. Objektile puudub vee- ja kanalisatsiooniühendus, on olemas elektriühendus võimsusega 32A. Pakkumise alghind on 0 eurot. Detailsem info objektist ning pakkumise tingimustest on leitav Hiiumaa valla veebilehel.

Objektiga on võimalik tutvuda pakkumises osaleda soovijal eelneval kokkuleppel Kärda osavalla vanema Lauri Preimanniga: tel 510 4293, e-mail lauri.preimann@hiiumaa.ee.

Pakkumised esitada hiljemalt 20. veebruariks kl 14 kinnises ümbrikus märgusõnaga "KONKURSS" Hiiumaa vallavalitsusse aadressiga Keskväljak 5a Kärda.

Pakkumine viiakse läbi Hiiumaa vallavolikogu 21. juuni 2018 määruse nr 25 „Hiiumaa valla vara valitsemise kord“ alusel.

Tänase vallalehe vahel on kriisitrükkis

Tänase vallalehe vahel on väike trükkis, mis pakub tuge valmistumaks erinevateks kriisiolukordadeks – kuidas ennast ja oma vara kriiside ajal kaitsta.

Palun võta natuke aega, et lugeda praktilisi nõuandeid selle kohta, kuidas ennast ja oma kodu kriisiolukordadeks ette valmistada, milliseid abivahendeid tasub koju varuda ning kuidas käituda kriisi korral.

Hiiumaa on täna turvalisim kogukond Eestis ja seda mitte statisti-

liselt, vaid ka tunnetuslikult. Iga vald teeb kõik endast oleneva, et seda turvatunnet ei kahandaks ka kriisiolukorrad. Kõiki kriise elus ei ole võimalik vältida ja ka kõige turvalisemates kogukondades juhtub õnnetusi, nii ka Hiiumaal.

Igapäevaselt on oluline mõista meie saarelist eripära. Meid võivad mõjutada lähiriikides ja maailmas toimuv nagu ka kohalikud sündmused. Kuid nagu kriiside puhul ikka, algavad nad ootamatult ja nende kestvust on raske ette aimata. Raskemad kriisiolukorrad võivad kesta päevi,

isegi nädalaid, paljud elutähtsad teenused võivad katkeda, tuues kaasa probleeme elektri-, gaasi-, veevarustuse, sideteenuse ning toidu, joogivee, esmatarbevahendite ja ravimite kättesaadavusega. Kuni abi saabumiseni ja elutähtsate teenuste taastumiseni sõltub igaühe elu, tervis ja heaolu just kriisideks valmisolekust. Mõeldes korra läbi ja teadvustades endale erinevaid ohte ja nende mõju igapäevaelule, saame paremini nendeks valmistuda.

Turvalist elu!

Foto: Laura Jääger

Kärda osavald ja Hiiumaa ametikool sõlmisid koostöökokkuleppe Kärda haljasalade planeerimiseks, rajamiseks, kujundamiseks ja hooldamiseks. Kaasatud on ametikooli floristi, maastikuehitaja, linnaaedeniku õppekava juhtõpetajad ja õppijad.

Koostöö eesmärgiks on vahetada kogemusi ja ideid, anda Hiiumaa ametikooli õppijatele praktikavõimalusi ja siduda neid tihedamalt saare eluga ning aidata samal ajal Kärda haljasalasid kaunimaks muuta.

Kärda tähistati Vabadussõja relvarahu 100. aastapäeva

Kogu Eesti tähistas 3. jaanuaril Vabadussõja relvarahu väljakuulutamise 100. aastapäeva.

Sel pidulikul puhul kogunesid Kärda kiriku juures asuva Vabadussõjas hukkunute mälestusmärgi, Poisi juurde Kaitseliidu Hiiumaa malevkonna liikmed. Pärja mälestusmärgi juurde asetasiid kaitseliitlased, naiskodukaitsjad, Noored kotkad ja Kodutütred, Hiiumaa muinsuskaitse seltsi, Kärda politseijaoskonna esindajad ning Hiiumaa valla poolt vallavanem Toomas Rõhu. Vabadussõjas võidelnute mälestuseks löid Kärda kirikukellad.

Vabadussõda algas 28. novembril 1918 ning lõppes 3. jaanuaril 1920 kell 10.30 Eesti Vabariigi ja Nõukogude Venemaa vahel sõl-

Vabadussõja relvarahu väljakuulutamise 100. aastapäev Foto: Liina Siniveer

mitud vaherahuga. Sõjategevust uuesti ei alustatud ja 2. veebruaril 1920. aastal sõlmiti Tartus rahuleping ja Vabadussõda oli lõppenud Eesti võiduga. Vabadussõjas andis Eesti vabaduse eest elu üle 6000 inimesele.

Täna kõlasid Vabadussõjas võidelnute mälestuseks üle Eesti kirikukellad, veduriviled ja laevapunasad ning pandi küünlad ja pärjad kõikidele Vabadussõjaga seotud mälestussammastele ja -tahvlitele.

Fotol kraav Lauka–Isabella tee ääres.

Pehme talve valud teedel

Selle aasta talv on pehme ja veerikas, mis on tõsiseks katsumuseks metsa-omanikele ja metsatöödega seotud ettevõtetele. Metsamaad on vesised, peakraavid üle ääre ajamas ja väiksemad kraavid paljuski hooldamata.

See on seadnud tõsise raskuse teedele, mille tammid on veest küllastunud ja kandevõime madal. Pea kõigil valla teedel on novembrist aprilli keskpaigani kehtestatud piirang üle 3,5 tonni teljekoormusega raskeveokitele. Piirang ei laiene operatiivsõidukitele, tee hoolduse või remondiga seotud tehnikale, põllumajandustehnikale, poebussile, piimaautole ja jäätmeveofirmade prügi-autodele. Piirang ei kehti Kärda osavalla teedel ja tänavatel.

Elu loomulikuks osaks on kütte- või tarbepuu varumine ikka talvel, kui mets kannab ja veed on maas. Enamik teid ongi rajatud ajal, kui koormus teedele oli väiksem ja talved krõbedamad. Praegused 52tonnised autod pal-

givooridega on praegustele valla teedele ilmselgelt liig mis liig. Samas on vald balansseerimas valikute vahel – korrastada tee, mida kasutavad elanikud oma igapäevaseks tarbeks, või päästa teeniit, mis on vajalik metsamajanduse seisukohalt.

Me kõik näeme, kui tugevalt on RMK suunanud oma tegevusi taristute parandamisele ja hooldamisele. Osavaldadel puudub vastav võimekus. Riik panustab ja annab vahendid, millega suudetakse vajalikke teid napilt hooldada. Kõik osavallad panustavad teede hooldusele ja remondile juurde. Hiiumaa vallavalitsus annab neile, kes soovivad piiranguga teid kasutada, tee kasutamiseks eriloa. See luba annab vallale pildi, milliseid teid kasutatakse suletud ajal kõige enam ja loa taotlemisel annab taotleja garantii, et kui tema teostatud vedude tõttu on teekatet lõhutud, siis nad parandavad selle ära. Ka siin on tihti probleemiks lubade küsimine ja salaja tee kasutamine. Siinkohal on alati abi ka kohalikust elanikust, kes nähes rasketehnika

liikumist saab helistada valda ja küsida, kas sellele teele on ikka luba välja antud.

Teede kõige odavamateks hooldajateks on päike ja tuul. Küllap on kõik märganud, et muidu tugeval ja heal teel on puude vilus ikkagi kevadel pehme. Sellega peaks iga kinnistu omanik arvestama ja olema huvitatud, et tema kinnistut läbiv või kinnistuga külgnev tee oleks heas korras. Kui ei ole võimalust auke täita, siis lombist vee laskmine kraavi on küll pea kõigile jõukohane. Samuti teeäärsete puude eemaldamine või võra kärpimine, mis toob teekattele päikese ja tuule. Kohalike teede hooldusvõõnd on erinev – 3–5 meetrit arvestades tee servast. See on ala, kus teede hooldaja tohib tegutseda.

Kokkuvõtteks võib öelda, et käesolev talv suurendab koormust kõigile – nii metsaga tegelejatele kui omavalitsusele. Teeme vahet hädapärasel ja mittehädapärasel töö! Kui on võimalik veod kuivale ajale jätta, siis tuleks seda teha.

Üllar Laid

Kõrgessaare osavalla vanem

Emmastes öeldi kolmekuningapäeval "aitäh" jõulukuuskedele. Foto: Joosep Niit

Hiiumaa sotsiaalkeskuse erihooldekodu. Foto: Laura Jääger

Erihoolekandekodu tööd on graafikus

21. jaanuaril külastasid Hiiumaa valla sotsiaaltöötajad Hiiumaa sotsiaalkeskuse peagi valmivat erihooldekodu. Hiiumaa sotsiaalkeskuse juhataja Riho Rahuoja ja hoolekandeteenuste juht Tiia Laanejõe tutvustasid koos ASi Eston Ehitus objektijuht Madis Veberiga uue hoonekompleksi esimese etapi ehitustöid, mis on graafikus.

Ehitustööd algasid 9. mail 2019 ja hoolekodu planeeritud avamine on käesoleva aasta 1. septembril. Erihoolekodu mahutab 20 klienti, kellest 10 pakutakse ööpäevaringset teenust ja 10 kogukonnas elamise teenust.

Uue erihooldekodu juurde tuleb kuuekohaline autoparkla, samuti parkimiskohad ratastele ning ratastoolidele. Suur osa õunaaast jääb alles. Arboristitööd on juba kokku lepitud Hiiumaa ametikooliga, mille õpilased saavad õppepraktika raames oma oskused peagi proovile panna.

Erihoolekandekodu mõlemal korrusel on nii kahe, kui ühe inimese toad, samuti ruumikas ühisköök ja majandusruumid.

Uus hoolekodu loob Hiiumaale juurde ka töökohti. Tegevusjuhendaja ametikohtade täitmiseks on konkurss juba avatud.

Reisiparvlaev Regula. Foto: Saarte Hääl

Parvlaeva Tiiu hoolduse ajal sõidab Regula

Rohuküla–Heltermaa liini teenindav parvlaev Tiiu suundub 10. veebruaril umbes kaheks nädalaks korralisse hooldusesse, asendab parvlaev Regula.

Alates esmaspäeva, 10. veebruari hommikust on Tiiu hoolduses Balti Laevaremonditehases. Rohuküla–Heltermaa liini teenindavad seni parvlaevad Leiger ja Regula.

„Planeerisime korrapärase hoolduse veebruarikuusse, kuna siis on sõidunõudlus väga madal, lisaks võimaldab tänavune soojem ilm dokitöid talvel teha,“ selgitas TS Laevad juhatuse liige, peakapten Guldar Kivro. s

Regula esimene väljumine Rohukülast on planeeritud esmaspäeval, 10. veebruaril kell 6.30. Nädala sees teenindab Rohuküla–Heltermaa liini põhilaevana Leiger. Regula reisirid toimuvad üldjuhul kell 6.30 ja 17.15 Heltermaal ning kell 15.30 ja 22.00 Rohukülast. Tihedama graafikuga päevadel teenindavad liini nii Leiger kui Regula. Parvlaeva Regula reisirid on piletimüügisüsteemis eraldi tähistatud.

„Pöörame tähelepanu, et **Regula kasutab Rohuküla sadamas tagumist kaid nr 2**, mistõttu on laevale sõit ja laevalt maha sõit tavapärasest erinev. Ühtlasi palume reisirijatel arvestada, et **laeval pakub R-Kiosk suupisteid ja jookke**, kuid võrreldes Leigri ja Tiiu pardal pakutavaga saab see olema piiratud valikuga,“ märkis Kivro.

Kõik reisilaevad peavad vastavalt rahvusvahelistele merendusregulatsioonidele läbima veealuse korpuse korrapäraseid hooldusi ning käima kuivdakis vähemalt kaks korda viie aasta jooksul.

Foto: Argo Nurs

Hiumaa Sadamad: aasta uues vormis

Aasta lõpus möödus üks aasta sihtasutuse Hiumaa Sadamad asutamisest.

Omavalitsusreformi tulemusena otsustati koondada valla omandis olevad sadamad ühise juhtimise alla, et arendada meie külalis-sadamaid, pakkuda turistidele, kaluritele ja kohalikele elanikele kvaliteetseid sadamateenuseid, samuti aidata kaasa keskkonnakaitse ja merepääste võimekuse suurendamisele ning veesporti võimaluste edendamisele.

Kuid sadamate tähtsaimaks ülesandeks oli, on ja jääb Hiumaa kui mereriigi traditsioonide jätkamine – need need tänased ja tulevased kaptenid mujalt tulevad kui rannast!

100 miili ümber Hiumaa

Suured ambitsioonid vajavad head plaani. On ju sadamate arendamine väga kapitalimahukas ning nõuab erialaseid kompetentse, nutikust investeringute rahastusallikate leidmisel, samuti tihedat koostööd kalurite, külaliskülastajate, meresportlaste, merepäästjate ja omavalitsuse vahel. Sestap koostasime käesoleva aasta kevadel sadamate arengukava Sadam 100, mis on osapoolte kokkulepe ning pikajaline plaan järgmise viie aasta prioriteetidest ja tegevustest.

Sadam 100 on metafoor, mis kirjeldab kokkuvõtvalt Hiumaa Sadamate ambitsiooni olla eelistatud peatuskoht 100 miili raadiuses ümber Hiumaa, kus lisaks kodumaistele alustele ootame sadamakülastuste kasvu ligi 1000 külaliskülastajalt 1500ni aastal 2023.

Sadam 100 arengukava määratleb kolm strateegilist valdkonda: arendame külalissadamaid ja pakutavaid teenuseid, panustame merekultuuri arengusse ning väärtustame kohalikku elulaadi. Eeltoodud valdkondi toetame nutika turundustegevuse, kaasaegse sadamataristu ja kompetentse haldamisega.

Hiumaa neli mereväravat

Kärdla sadama kaasaegne infrastruktuur ja lai teenuste pakett meelitavad kohale purjetajaid üle

maailma, nii on Kärdla sadam 870 külaliskülastajaga Eesti suuruselt viies külalissadam. Koostöös jahtklubiga Dago võõrustasime juulis Eesti suurimat, 110 võistluselusega Muhu Väina regatti ning augustis purjetamise Eesti meistrivõistlusi.

Kevadel süvendatud kalurite kai parandas märgatavalt kalapaatide ligipääsu, samuti on sadama arengusse suure panuse andnud väikealuste hooldusettevõtte Yacht Service, jahtklubi Dago ning restoranid Kuur ja Kork.

Nädalapäevad tagasi saime Muhu Väina regati korraldajatelt kinnituse, et ka 2020. aastal on Kärdla taaskord regati sihtkohtade väärrikas nimekirjas. Lisaks võõrustame Kärdla sadamas tuleva aasta augustis avamerepurjetamise Soome ja Eesti meistrivõistlusi.

Orjaku sadam on suurepärase näide, kus kohalike kalurite, külaliskülastajate ja osavalla eestvedamisel ning koostöös on valminud ödus sadam ja kogukonna keskus. Orjaku kalasadamasse lossitakse veerand kogu Hiumaa aastast rannapüügist, olles sellega mahult saare suurim. Kevadel valminud uus kalasadamassein on parandanud märgatavalt kalurite lossimistingimusi ning lisanud hulgaliselt uusi kaikohti. Uus merepääste slipp ning lähikuudel nurgakivi saav merepääste- ja sadamahoone tõstavad Hiumaa kagu- ja lõunaranniku merepääste võimekuse kaasaegsele tasemele.

Koostöös kaluritega plaanime eeloleval aastal jätkata kalasadamala arendamist – ehitame kalurite võrguküürid, haljastame sadama ümbruse ning rajame lastele uue mänguväljaku. Orjaku sadamasse on eeloleval aastal kavas investeerida ligi 200 000 eurot.

Sõru väikelaevasadam on hinnatud kontserdipaik ja kogukonnakeskus, kuid külaliskülastuste teenindamiseks on seal võimalused tagasihoidlikud.

Järgmise kahe aasta jooksul plaanime Interreg Est-Lat programmi raames investeerida Sõrule 400 000 eurot – muuhulgas laien-

dame sadama akvatooriumit, rajame tankla ning parandame kommunikatsioone. Jaanuaris kuulutame välja konkursi Sõru Merekeskuse rendileandmiseks, et pakkuda seal väikelaevade hooldus- ja remonditeenuseid ning korraldada mereteemalisi töö- ja õpitubasid. Koostöös Sõru Merekooli ja kohaliku külaliskülastajaga püüame luua sadamas veelgi paremaid tingimusi nii noortele purjesportlastele kui kogukonnale.

Ristna jahisadama soetamine loob suurepärase võimaluse arendada välja moodne sadamavõrgustik ümber Hiumaa ning avada saare mereväravad läände. Euroopast meritsi tulles on Ristna esimene peatuskoht, sinna investeerides kasvatame veelgi Hiumaa atraktiivsust mereturismi sihtkohana. Interreg Est-Lat programmi toel kavatsime investeerida vesiehitusse ja sadamataristusse üle 800 000 euro, hiljem on plaanis ehitada tankla ning luua piirkonda täiendavaid töökohti.

Jätkame üheskoos merendusloo kirjutamist

Hiumaa meremees ja kodulooürija Jegard Kömmus on öelnud: „Hiidlane ja meri – neid kahte ei mõista ega saa lahutada, niivõrd on nad teineteisest sõltuvad ja üksteisega läbi põimunud.“

Kuid merele ja sealt tagasi pääseb läbi sadamate. Hiumaa Sadamate visiooniks on saada Läänemere hinnatud, kaasaegseteks ja omanäolisteks sadamateks, kus kohtuvad inimesed merelt ja maalt.

Soovime, et meie sadamad saavad koduseks sihtkohaks, kus peatuda ja kuhu alati tagasi tulla.

Aitäh kõigile purjetajatele, kaluritele, merepäästjatele, külaliskülastajatele, entusiastidele, omavalitsuse ja sihtasutuse töötajatele ning juhtidele panuse eest meie sadamate arendamisse! Koos teiega jätkame Hiumaa kuulsusrikka merendusloo kirjutamist!

Margus Kastein

SA Hiumaa Sadamad nõukogu esimees

On vahet, mida me räägime ja teeme!

17. jaanuaril toimus Kassari puhkekeskuses lapsevanematele ja noortega töötavatele spetsialistidele seminar „Kas on vahet, mida räägime ja teeme?“. Järjekorras juba neljanda sama nimega seminari teemaks oli õppimine ja õpetamine. Osalejaid oli ligi 60.

Päeva sissejuhatavas osas tegi seminari moderaator Jaanus Kangur mõnusalt humoorika motivatsioonisüsti. Näiteks tasuks endalt küsida, kas teen midagi sellepärast, et ma kardan tegemata jätmist või hoopis soovist midagi saavutada. Ta rääkis motivatsiooni teguritest. Nt töömotivatsiooni neli osa on kuuluvustunne, otsustusvabadus, edu võimalus ja töö tähendus.

Kangur korraldas publiku abiga eksperimendi. Vabatahtlik seisis, käed kõrvale välja sirutatud. Kangur selgitas, et kui tema hakkab vabatahtliku kätt alla suruma, siis vabatahtliku ülesanne on käsi üleväl hoida. Ta palus kinnisilmi seisval vabatahtlikul ette kujutada ebameeldivat olukorda ja ütles: „Halb, halb, väga halb, ei, ei, ei, halb, halb.“ Kui Kangur nüüd vabatahtlikul palus silmad avada ja tema kätt alla vajutas, siis ei osutunud vabatahtlikust erilist vastupanu. Eksperimendi teine osa kujutas endast meeldiva

“Sooritust mõjutab see, kuidas me sellele häälestume – paremaid tulemusi annab positiivne mõtlemine.”

olukorra kujutamist ning sõnu: „Hea, hea, väga hea, jaa, jaa, heal!“ Kui Kangur nüüd palus vabatahtlikul silmad avada ja proovis kätt alla suruda, siis oli see võimatu. Vastupanu oli tugev. Sellest katsest võib järeldada, et sooritust mõjutab see, kuidas me sellele häälestume ning paremaid tulemusi annab positiivne mõtlemine.

Formaalharidusest rääkis Virtsu kooli direktor Stanislav Nemeržitski. Näiteks tõi ta välja õpilase loovust ja motivatsiooni toetavad asjaolud: toetav suhe õpetajaga, toetav keskkond, vabadus olla mina ise ja omavahelised suhted. Nemeržitski rääkis, et kui õpetaja ja kool saavad luua tingimused ja keskkonna, siis kõige suurem töö on omavaheliste suhetega. Kooli direktorina soovib ta, et õpetajal jääks piisavalt aega tagada klassis head omavahelised suhted.

Mitteformaalsest ja õppimisest rääkis Lii Araste Tartu ülikooli viljandi Kultuuriakadeemiast. Noore vaimne, füüsiline ja emotsionaalne areng peavad olema tasakaalus. Ta rõhutas, et mitteformaalharidus on noore vaba tahte alusel toimuv valik.

Oma ettekandes tõi ta näite hüpitsaveerandi kohta. Laps oli suusatamise spordilaagris, et valmistuda Euroopa meistrivõistlusteks. Õpetaja panitalle kehalise kasvatuses hindeks kahe. Kui õpetajalt küsiti, miks see nii on, siis ta vastas, et on ju hüpitsaveerand.

Nii Nemeržitski kui ka Araste töid välja, et oluline on paindlikkus, et õppimine oleks noorest lähtuv. Kui laps tegeleb huvialaga, siis tasuks mõelda, kust lõpeb motiveerimine ja algab survestamine. Kõik ikka selleks, et noor oleks hoitud.

Pärast ettekandeid toimus arutelu alguses väiksemates gruppides ja siis ühiselt: kuidas toetada noort ehk kuidas arvestada formaalhariduses mitteformaalhariduses õpitut. Koguti palju mõtteid, mida saaks teha nii lapsevanem kui ka õpetaja.

Vastates seminari pealkirjas olevale küsimusele, siis jah, on vahet, mida me räägime ja teeme. Positiivsed ja head mõtted tagavad juba parema enesetunde.

Palju häid mõtteid kõigile!

Kristel Pisa

noorsootöö spetsialist

Foto: Merrild Lebin

Positiivsed ja head mõtted tagavad juba parema enesetunde.

Hiiumaa noored veetsid teistmoodi koolipäeva

Kolmapäeval sai teoks pikalt mõeldud idee korraldada koos noortega ja noortele teistmoodi koolipäev – Hiiumaa avatud inspiratsioonipäev #Haip2020.

Ürituse ühe eestvedaja Kristi Kivisaare sõnul oli päeva eesmärk nakatada, innustada, avardada silmaringi ja tekitada huvi erinevatel noori kõnetavatel teemadel. Sütitada ettevõtlikkusele ning julgustada mõtlema kastist välja. On võimalik olla edukas,

teha tööd, mida armastad ja jääda seejuures vaimselt terveks. Töötoad on valitud sellised, kus noor saaks sisendi, kontaktid ja algelised oskused teemaga iseseisvalt edasi tegeleda. Lisaks, noortevolikogu soovitusel, lisati ka vaimsest tervisest rääkiv töötuba. Iga noor sai valida kuuest töötoast kaks. Street-workouti läbiviijaks oli Erki Naissaar, Kinobussi juhendajaks Mikk Rand. Motivatsiooni töötuba “Sina,

Mina, Meie” vedas Errit Kuldkepp. Räppimise algtõdesid juhendas noor räppar AG. Nippe, kuidas teha 45 minutiga oma õpilasettevõtte jagas Kristi Kivisaar. Vaimse tervise teemal rääkis Gisela Kastein Psühhobuss OÜst. Veel ühte võimalust end teostada tutvustasid Hiiumaa Noored Kotkad ja Kodutütred.

Noortele oma mõtted ja soovitusel, kuidas unistused ja ideed teoks teha andsid kaasa

ka paneeldiskussioonis osalenud Viive-Kai Rebane, Argo Nurs ja Erki Naissaar – nemadki on alustanud väikesest unistusest, mis tänaseks on kasvanud oma ettevõtteks. Paneeldiskussiooni vedas eest inspiratsioonikoolitaja Errit Kuldkepp. Päeva lõpetas Reket.

Sündmuse korraldasid Emmaste vaba aja keskuse, Käina noortekeskuse ja Hiiumaa noortevolikogu tegus meeskond. Osales pea 150 noort üle Hiiumaa.

Oma öla sündmuse toimumisele panid alla Hiiumaa vald, Emmaste vaba aja keskus, Käina huvi- ja kultuurikeskus. Lisaks oli projekti „Piirkondlikud algatused tööhoi- ve ja ettevõtlikkuse edendamiseks” kaudu rahastaja Euroopa regionaalarengu fond.

Põllumehed arutasid ühiseid huvisid

Hiiumaa arenduskeskus ja põllumajandusettevõtjate nõustaja Tiina Kattel kutsusid Hiiumaa põllumajandusettevõtjate detsembris ümarlauale, kus arutasid põllumeeste katusorganisatsiooni loomise vajalikkuse, nõustamisteenuse olemasolu, põllumajandust puudutavate seadusandluste muudatuste, piirkonna spetsiifilisuse ja muudel põllumeestele olulistel teemadel.

Kui vald ja arenduskeskus möödunud aastal ettevõtteid külastasid, tõid mitmed põllumajandusettevõtjad välja, et tunnevad puudust katusorganisatsioonist, mis seiks Hiiumaa põllumajandusettevõtjate ühiste huvide eest.

Ümarlaval jõudsid ühisele arusaamale põllumajandusettevõtjad ja Hiiumaa Ettevõtjate Liidu juhatuses Arno Kuusk: eraldi katusorganisatsiooni põllumeestele vaja ei ole, kuna olemas on Hiiumaa ettevõtjate huve esindav Hiiumaa Ettevõtjate Liit. Põllumeeste ettepanekul sobib see ühtlasi ka nende huvide eest seismiseks. Arno Kuusk kutsuski seepeale põllumajandusettevõtjaid ettevõtjate katusorganisatsiooniga liituma.

Hiiumaa põllumajandusettevõt-

jate ärihuvid kattuvad suures osas teiste ettevõtjate omadega. Ka põllumajandusettevõtjad ekspordivad – saarel kasvata tud vili transporditakse pärast kuivatamist mandrile ja samuti realiseeritakse soodsama hinna tõttu kariloomad mandrile või välismaale.

Ettevõtjad toetasid Sulev Matto arvamust, et saarelistes tingimustes peavad ettevõtjatele kehtima erisused. Kõik nõustasid, et lisaks transpordiühendustele on erisused ja maakonna spetsiifika Hiiumaa ettevõtjate ühiseks murekohaks.

Et ettevõtjate katusorganisatsioon spetsiifilisemalt põllumeeste huvide eest seista saaks, tuleb aga liidu juhi sõnul tänast toimimismudelit oluliselt muuta. Täna tegutseb Hiiumaa Ettevõtjate Liit vabatahtlikkuse alusel, mis tähendab, et juhatuse liikmed ja esimees organisatsiooni esindamise ja tehtava töö eest tasu ei saa ja tööd tehakse oma vabast ajast.

Ümarlaval tõstatati ettevõtjate tagasiside saamiseks küsimus valla algatusele koolides ja lasteaedades kohaliku toidu kasutusele võtmiseks. Ettevõtjate arvates on valla algatus tubli

esimene samm. Selleks aga, et ettevõtjad Hiiumaa koolide ja lasteaedade mõistliku hinnaga tarbimise mahtu tagada saaksid, tuleb oluliselt rohkem toota, kui koolid ja lasteaiad vajavad. Selleks peaksid mudelisse lisanduma ka Hiiumaa jaekaubandus ja tootlustusettevõtted. Ettevõtjad märkisid lisaks, et juurviljade üle aasta hoiustamiseks on Hiiumaal puudu hoidla ning kindlasti tuleb kasuks ettevõtjatega aastast pikema perioodiga tellimuslepingute sõlmimine.

Arutelu viis edasi küsimuseni, kuidas Hiiumaa toodang veel jõulisemalt jaekaubandusse ja ka Hiiumaa toidutoodangu osaks saaks. Arno Kuusk lubas saata Hiiumaa Köök ja Pagar esindajana kutse kõikidele põllumeestele tulla tutvuma Hiiumaa Köök ja Pagar tootmisega ning ümarlauale, kus arutada edasisi koostöövõimalusi.

Siit üleskutse: kui lugejate seas on põllumajandusettevõtjaid, kelleni endise maavalitsuse saalis toimunud ümarlaua kutse ei jõudnud, aga kes on huvitatud olemasolevast arutelust ja koostöösse siis palun andke endast märku Hiiumaa arenduskeskuse ettevõtluskonsultandile Mari-Liis Hirvele.

Detailplaneeringud

Hiiumaa vallavolikogu 23. jaanuari 2020 otsusega nr 178 algatati **Kärdla linna Uus tn 12** detailplaneeringu koostamine ja jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine. Planeeringualaks on Uus tn 12 maaüksus (katastritunnus 37101:004:0004) suurusega 4218 m², sihtotstarbega ühiskondlike ehitiste maa 100%. Planeeringu koostamise eesmärgiks on ehitusõiguse, hoonestusala ja katastriüksusele uue sihtotstarbe määramine. Detailplaneeringuga tehakse ettepanek muuta Kärdla linna üldplaneeringut ette nähtud sihtotstarbe osas. Detailplaneeringu koostamise algatamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise otsusega saab tutvuda vallamajas Keskvaljak 5a, Kärdla ning Hiiumaa valla kodulehel.

Hiiumaa vallavalitsuse 15. jaanuari 2020 korraldusega nr 55 võeti vastu Hiiumaa valla **Hiissaare**

küla Saue ja Männiku kinnistute detailplaneering (DAGOpen OÜ töö nr 19-24). Planeeringuala suurus on u 3,1 ha. Planeeringuga kavandatakse Männiku kinnistust (63901:001:0984) u 0,51 ha suuruse ajutise krundi eraldamine ja selle liitmine Saue kinnistuga (63901:001:0079) ning tekkinud 2,73 ha suurusele krundile ehitusõiguse ja hoonestusala määramine elamu ja kuni kolme abihoone rajamiseks. Detailplaneering ei sisalda üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 14. veebruarist kuni 28. veebruarini 2020 tööpäevadel tööajal Pühalepa vallamajas aadressiga Vallamaja, Tempa küla, Hiiumaa vald ja Hiiumaa valla veebilehel detailplaneeringute alajaotuses.

Hiiumaa vallavolikogu 23. jaanuari 2020 otsusega nr 177 võeti vastu Hiiumaa valla **Viilupi küla Meremäe kinnistu detailpla-**

neering (DAGOpen OÜ töö nr 19-03). Planeeringuala suurus on u 7,2 ha. Detailplaneeringuga tehakse ettepanek muuta osaliselt Pühalepa vallavolikogu 27. aprilli 2010 otsusega nr 60 kehtestatud Pühalepa valla keskosa üldplaneeringut, muutes moodustatava u 1,37 ha suuruse krundi osas põllumajandusmaa elamumaaks. Planeeringuga moodustatakse Meremäe katastriüksusest (63901:001:1358) ja Kalda katastriüksusest (63902:001:0139) u 1,37 ha suurune elamukrunt ja u 5,18 ha suurune maatulundusmaa. Kavandatavale elamukrundile määratakse ehitusõigus ja hoonestusala elamu ja kuni nelja abihoone rajamiseks. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 18. veebruarist kuni 20. märtsini 2020 tööpäevadel tööajal Pühalepa vallamajas aadressiga Vallamaja, Tempa küla, Hiiumaa vald ja Hiiumaa valla veebilehel detailplaneeringute alajaotuses.

Märtsist saab politseid kutsuda numbrilt 112

1. märtsil 2020 suletakse varem politsei kutsumiseks kasutusel olnud vana lühinumber 110 ning automaatteavitus informeerib helistajat, et number on suletud ja valida tuleks 112.

Politsei vana lühinumbri sulgemine lõpetab riikliku projekti ühtse hädaabiteenuse loomiseks ja selle tulemusel jääb Eestis kasutusele üks hädaabinumber 112, kust saab kutsuda appi nii politseid, päästet kui ka kiirabi.

Politseid saab numbrilt 112 kutsuda juba aastast 2015 ja enamik abivajajatest on selle muudatuse juba omaks võtnud. Häirekeskus vastab aastas miljonile hädaabikõnele. Viie aastaga on politsei vana lühinumbri valijate hulk järjekindlalt langenud. Olles alguses hinnanguliselt 30% ja tänaseks 2%. Kuigi protsentuaalselt on see Häirekeskusele tehtavast miljonist kõnest väike hulk, räägime me hinnanguliselt siiski 10 000 – 20 000 kõnest. Hiiumaalt tehti möödunud aastal vanale politsei lühinumbri 110 hinnanguliselt poolsada kõnet.

Olukorra leevendamiseks ja veendumaks, et kõik hädasolijad saavad abi, monitoorib Häirekeskus alates 1. märtsist, kas vana lühinumbri valinud siiski pöörduvad pärast seda 112 numbrile. Tahame olla kindlad, et keegi ei jää abita ja selleks peame veenduma, et kõned jõuaksid siiski õigele numbrile. Veel tänagi tuleb ette, 112 numbrile helistab inimene, kes jagab esmalt üllatust, et numbrid 01, 02 ja 03 enam ei tööta.

Ühtlasi paneme inimestele südamele, et üle vaadataks erinevad teavitusmaterjalid majutusasutustes ja avalikes infokanalites, kus peab olema kirjas hädaabinumber 112, mitte muud numbrid. Pöörake tähelepanu, et erinevad stendid, voldikud, bulletäänid, reisi- ja matkajuhid, turismitaludes ning hotellides olevad meeslespead oleks kaasajastatud. Vale info võib maksta halvimal juhul kellegi elu.

Anne Hindreus, Häirekeskuse Lääne keskuse ennetusjuht

Vallavalitsus andis Hiiumaa muuseumile üle Evald Terasi fotokogu. Foto: Liina Siniveer

Evald Teras 90

20. detsembril oleks 90aastaseks saanud õpetaja, koorijuht ja koduloolane, Kärdla muusikaõpetaja ja Kärdla linna aukodanik Evald Teras. Sel puhul andis vallavalitsus Hiiumaa muuseumile üle Evald Terasi fotokogu, mis oli seni hoiul vallamajas. Evaldi õpilased Ille Savioja, Urmas Liit ja Karin Kokla meenutasid värvikate lugudega koloriitset pedagoogi, kes kooli kokkutulekutel pälvis endistelt õpetajatelt lillesülemeid. Teda austati.

Evald Teras on lõpetanud Kärdla keskkooli ja Tallinna muusikakooli koorijuhtimise eriala. Ta on töötanud Lauka seitsmeklassilise kooli õpetajana ja Kärdla keskkooli ajaloo- ja muusikaõpetajana ning oli ka Erkki-Sven Tüüri muusikaõpetaja.

Evald Teras oli Rudolf Tobiase Seltsi asutajaliige. 2012. aastal avati Kärdlas Pika ja Aia tänava ristil tema auks mälestuspink.

Mittetulundusliku tegevuse toetuste taotlemise tähtajad: 1. veebruar ja 1. märts

Läheneb jälle aeg, kui MTÜd ja seltsingud saavad taotleda toetust oma tegevuste ellu viimiseks. Valla eelarvest jagatakse tegevustoetust – taotlemise tähtaeg 1. veebruar – ja projektitoetust – taotlemise tähtaeg 1. märts. Kõigest täpsemalt:

Tegevustoetus on sihtotstarbeline valla eelarvest antav toetus taotleja regulaarsete toimingutega seotud tegevuskulu katmiseks samal aastal ja kohaliku küla- või seltsielu edendava ürituse korraldamiseks. Toetus on kuni 1000 eurot ja taotluste esitamise tähtajaks 1. veebruar. Eelneva perioodi aruande tähtaeg 31. jaanuaril.

Projektitoetus on valla antav sihtotstarbeline toetus kogukonna ja valla arengule suunatud maakondliku tegevuse/ürituse toetamiseks või sihtfondist ja programmist rahastatava avalikkusele suunatud projekti oma- ja kaasfinantseerimiseks. Taotluste tähtajad on 1. märts ja 1. september. Aruande tähtaeg 30 päeva pärast projektiperioodi lõppu.

Uuri lisa! Hiiumaa valla mittetulundusliku tegevuse toetamise kord: www.riigiteataja.ee/akt/427102018011

Lisainfo anu.tammearu@hiiumaa.ee

Jätka põhi- ja gümnaasiumiharidust
Hiiumaa gümnaasiumi
mittestatsionaarses ehk kaugõppes!

Tule õppima 9.–12. klassi!

Õppetöö toimub esmaspäeviti Suuremõisa lossis.

Info ja vajalike dokumentide loetelu on Hiiumaa gümnaasiumi veebilehel
www.hiig.edu.ee
Kontakt: kool@hiig.edu.ee, 469 1089

Hiiumaa sotsiaalkeskuses

Kõrgessaare päevakeskuses:

Esmaspäeviti ja kolmapäeviti kl 15–16 tervisevõimlemisring

Kolmapäeviti kl 13–14.30 seeniortantsuring

3. veebruaril alates kl 8.30 pediküüriteenus.

4. veebruar kl 10–12 kokkamine, Kreeka toit

11. veebruaril kl 12–14.30 seeniortantsurühm Marta külas Kohvitantadel Kärkla kultuurikeskuses

13. veebruaril väljasõit Käina ujulasse: jõusaali kasutamine kl 12–12.30, vesivõimlemine kl 12.30–14. Osavõtust teatada Heli tel 5333 9472. Osalustasu 5 eurot. Transport: 11.10 Kõrgessaare, Lauka, 11.15 Viskoosa, 11.20 Kidaste, 11.35 Kärkla

18. veebruaril alates kl 8 juuksur. Eelnev registreerimine Sirje Vaku tel 463 1297, 5666 2317

20. veebruaril kl 13 koosviibimine: sünnipäevalaste õnnitlemine, külaliseks töötukassa esindaja. Transport: 11.45 Kiivera, 12.25 Roots, Pihla, 12.30 Lauka, Viskoosa

28.-29. veebruaril väljasõit eakatega Tallinna Linnateatri etendusele. Väljasõit 28. veebruaril 7.25 Lauka, 7.30 Viskoosa, 7.35 Kidaste, 7.50 Kärkla. Kaasa võtta ID-kaart.

Kolmapäeviti ja reedeti kl 10–14 on võimalus tervisemajas käia saunas, kehtib tunni hind 5 eurot. Leiliruum mahutab kuni kolm inimest. Eraldi on saunaruum nii meestele kui naistele. Sauna kasutamiseks eelnevalt kindlasti kokku leppida Arturi tel 505 5732.

Kõrgessaare päevakeskus osutab pesu pesemise ja dušiteenust, eelnevalt kokku leppida Inna tel. 504 2292.

Tegevustoas

6. veebruaril kell 11 Alo muusikaline tervitus kellamänguga

13. veebruaril kell 11 sõbrapäev – Kaljo muusikaline viktoriin

17. veebruaril kell 11 jalutuskäik Kärkla tänavatel

25. veebruaril kell 10 meisterkook – pidulik Eesti vabariigi sünnipäevalaud

Tund muusikaga **neljapäeviti** kell 11

Omasteholdajad

4. veebruaril kell 15.30 Hellamaa perekeskuses omasteholdajate kokkusaamine.

12. veebruaril kell 15 Käinas omasteholdajate kokkusaamine.

27. veebruaril kell 15 Kärklas sotsiaalkeskuses omasteholdajate kokkusaamine.

Logopeed Kärkla lasteaeda

Lasteaia tegevuse eesmärgiks on toetada lapse perekonda, aidates kaasa sotsiaalselt, vaimselt ja füüsiliselt küpsete, kaasinimesi arvestavate ja keskkonda väärtustavate laste kujunemisele, arvestades nende ealisi ja soolisi iseärasusi ning individuaalseid omadusi.

Nõudmised kandidaadile:

- erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või vastavalt eripedagoogi kutse või logopeedi kutse;
- väga hea suhtlemis- ja väljendusoskus, otsustus-, analüüsi- ja koostöövõime.

Motiveeritud sooviavaldus, elulookirjeldus (CV), haridust tõendavate dokumentide koopiad palume saata esimesel võimalusel Kärkla lasteaia aadressil Kalda 11, Kärkla 92413, Hiiumaa vald või e-posti aadressil tiina.hinno@hiiumaa.ee

Esita kandidaate Hiiumaa valla aukodaniku ja Hiiu maakonna teenetemärgi andmiseks: tähtaeg homme!

Hiiumaa vallavalitsus kutsub üles esitama kandidaate Hiiu maakonna teenetemärgi ja esmakordselt ka Hiiumaa valla aukodaniku aunimetuse andmiseks. Viimane aeg ettepanekuid teha on 1. veebruar.

Hiiumaa valla aukodaniku nimetus omistatakse Hiiumaa valla elanikule erilise auavaldusena väljapaistvate teenete eest Hiiumaa valla heaks.

Ettepaneku aukodaniku nimetuse andmiseks saab teha iga Hiiumaa valla elanik, vallas tegutsev juriidiline isik või muu ühendus Hiiumaa vallavalitsusele aadressil

Keskväljak 5a Kärkla või meilil valitsus@hiiumaa.ee 1. veebruariks. Ettepanekus peab olema kirjas:

- esitaja nimi ja kontaktandmed;
- kandidaadi nimi ja kontaktandmed;
- esitamise põhjendus ja teenete loetelu.

Hiiumaa valla aukodaniku tiitlit ei ole veel välja antud.

Hiiumaa vald kuulutab välja konkursi Hiiu maakonna teenetemärgi kandidaatide leidmiseks.

Teenetemärk on mõeldud isikule, kes pikaajalise silmapaistva tegevuse ja isikliku eeskujuga

on oluliselt kaasa aidanud Hiiu maakonna arengule või oma saavutustega toonud Hiiu maakonnale au ja tuntuks.

Teenetemärgi esitamise ettepanek peab mitte rohkem kui ühel A4 lehel sisaldama kandidaadi nime, sünniaega ja teene kirjeldust ning samuti peavad olema ära toodud esitaja kontaktid. Ettepanekuid võivad teha kõik füüsilised ja juriidilised isikud ja saata selle 1. veebruariks aadressil Keskväljak 5a Kärkla või meilil valitsus@hiiumaa.ee.

Teenetemärke antakse igas maakonnas ja nende korraline andmine toimub kord aastas – 24. veebruariks.

Hiiumaa sotsiaalkeskuse peatselt avatav erihooldekandekodu ootab oma kokkuvõttesse ja toetavasse meeskonda

tegevusjuhendajaid

Kui oled empaatiline, tasakaalukas ning Sulle meeldib töötada inimestega, ootame Sind rõõmuga oma missioonitundega kollektiivi!

Tegevusjuhendajana töötad Sa intellektipuudega inimestega, toetades neid igapäevaelu toimingutes. Sinu eesmärgiks on saavutada klientide võimalikult iseseisev toimetulek ning integreerumine kogukonda.

Me ootame Sind kandideerima, kui Sul on vähemalt keskharidus ja lisaks erialane väljaõpe.

Vaata sotsiaalhoolekandeseaduse §86 nõudeid hooldeteenust vahetult osutavale isikule.

Kui Sul ei ole veel erialast haridust, saad lähiajal õppima asuda ka Haapsalu kutsehariduskeskuses tegevusjuhendaja erialale. Sind toetab koolituse ajal Eesti töötukassa programmiga Tööta ja Õpi ja Hiiumaa sotsiaalkeskus.

Avaldusi koos CV ja motivatsioonikirjaga ootab sotsiaalkeskus kuni 25. veebruarini aadressile tiia@sotsiaalkeskus.ee.

Info: Hiiumaa sotsiaalkeskuse hoolekandeteenuste juht Tiia Laanejõe tel 5302 0095

Eakate jäätmekool Kärkla päevakeskuses

Teisipäeval, 4. veebruaril kell 9 toimub Kärkla päevakeskuses Hiiumaa esimene eakate jäätmekool.

Jäätmekooli avab kell 9 keskkonnaminister Rene Kokk, seal jätkab ministeeriumi asekanter Kaupo Heinma.

Keskkonnaministeerium ootab osa võtma kõiki, kellel on küsimusi seoses prügi sorteerimisega või jäätmete ära andmisega. Koolitusel arutatakse, mida on uut on jäätmekorralduses äsja alanud aastal.

- Miks on prügi põletamine ohtlik?
- Kuhu viia ravimijäätmed?
- Mida teha suurjäätmetega nagu eterniit ja katkine mööbel?
- Kuhu siis ikkagi panna erinevad pakendid?

Eakate jäätmekool kestab ligikaudu kaks tundi.

SOOME INSTITUUDI RÄNDNÄITUS

Muuminäitus

KÄRDLA KULTUURIKESKUSES
ja
RAAMATUKOGUS
13.01.-17.02.2020

Jälgige meid: www.facebook.com/soomeinstituut
Näituste tellimine ja info:
Väli Väli
Soome Instituudi administratiivjuht
+372 6313 917
via.v@finst.ee

Rahuga edasi, Eesti!

Ühestantsimine

„Tartu rahu 100“ tähistamise ja EV100 lõppsündmus

Hea tantsurahvas

Kutsume inimesi üle Eesti 100 minuti jooksul olema koos ja kaasas parimate eesti tantsulugudega viimasest 100st aastast. ERRi vahendusel jõuabki telepilt sellest ühistantsuõhtust kõikidesse kodudesse ning seltsi-, küla- ja kultuurimajadesse. Tantsuõhtu koosneb vaheldumisi live-artistidest ja nõ videodiskost. Kokku on 100 minuti sees ca 24 populaarset viimase saja aasta laulu.

01 veebruar 2020

Algusega kell 18:30

Käina Huvi- ja Kultuurikeskuses

Laua katame enda kaasa võetud söögi ja joogiga.

ESTI VABARIIK

Alustava ettevõtja baaskoolitus 2020

[HTTP://BIT.LY/HIIUBAASKOOLITUS2020](http://bit.ly/hiiubaaskoolitus2020)

MAAKONDLIKE
ARENDUSKESKUSTE
VÕRGUSTIK

Euroopa Liit
Euroopa
regionaalarengu Fond

Eesti
tuleviku teaks

Enampakkumisel Volkswagen Multivan

Emmaste kommunaal müüb osta.ee keskkonnas enampakkumisel Hiiumaa vallale kuuluva sõiduki Volkswagen Multivan alghinnaga 3000 eurot.

Auto läbisõit on 399 400. Ülevaatus kehtib selle aasta aprilli lõpuni, liikluskindlustus hetkel puudub.

Ostuhuvilistel on soovituslik sõidukiga eelnevalt tutvuda. Selleks saab ühendust võtta tööpäevadel kl 8–17: Joosep Niit, tel: 503 7656 e-mail: joosep.niit@hiiumaa.ee. Auto asub Emmastes. Oksjon lõppeb 11. veebruaril.

Kuulmisrehabilitatsiooni Keskuse vastuvõtt

6. veebruaril Emmaste päevakeskuses

Võimalik lasta kontrollida kuulmislangust, hankida uusi kuuldeaparaate ja uuesti häälestada olemasolevaid kuuldeaparaate. Samuti on võimalik aparaate remontida ning ka individuaalseid kõrvaotsikuid valmistada. Hooldada saab lasta nii kõrva-taguseid kui ka kõrvasiseseid aparaate.

Kuulmisuuringud ja pisihooldus on tasuta.

Infot saab Aimi Jaarmalt tel 514 4327

Sotsiaaltoetuste taotlemine

13. veebruaril kl 10–12 sotsiaaltoetuste taotluste vastuvõtmine Suuremõisa raamatukogus. Info: Urme Soonvald, tel 463 6844, 521 0997.

13. veebruaril kl 11–12 sotsiaaltoetuste taotluste vastuvõtmine Viskoosas. Info: Pille Näksi, tel 5855 3736.

Transporditeenus

Kärkla piirkonnas invabussi tellimine kohalikeks sõitudeks ja mandrisõidud rehabilitatsiooni- või meditsiiniastutusse eakatele ja puudega inimestele. Info: Pille Alevis, pille.alevi@hiiumaa.ee, tel. 505 5746 või 463 6094

Kärklas Sadama saun

1., 15. ja 29. veebruaril kl 13–15 meestele, kl 15.30–18 naistele. Pileti hind on 2 eurot ja 30 senti.

HIJÄÄKALA FESTIVAL

15. veebruaril 2020
algus 13:00 Orjaku sadamas

- Konkurss „Parim Hiiumaa PAHLAKALA 2020“
- Väikestviisi kalalaat
- KOLM PÖRSAKEST teadusetendus
- BRASILIA TRUMMIKOOL „KULDÕUNAPUU“
- Liuväli merejää ja palju muud põnevat kogu perele!

JÄÄALUNE KALAPÜÜGI-VOISTLUS

PÜÜGI-VOISTLUSE PEAAUHIND 300€!

Osalemine tasuta, registreerimine kohapeal

Festivali majutuspartnerid on Kassari Puhkeküla, Kassari-Nurga Puhkemaja, Roosse maamaja ja Dagen Haus. Kalapüügivoistlust korraldab ajakiri Kalastaja. Festivali korraldab MTU Hiiumaa Lained.

Hiiumaa Lained

Kassari Puhkeküla, Kassari-Nurga Puhkemaja, Roosse maamaja ja Dagen Haus

Kalapüügivoistlust korraldab ajakiri Kalastaja

Festivali korraldab MTU Hiiumaa Lained

Hiiumaa Lained

Kassari Puhkeküla, Kassari-Nurga Puhkemaja, Roosse maamaja ja Dagen Haus

Kalapüügivoistlust korraldab ajakiri Kalastaja

Festivali korraldab MTU Hiiumaa Lained

MEIE SEAST ON LAHKUNUD

KUNO TÜRNP
ASER KÖSTER
ANATOLI HARTŠUK
JÜRI ÕUNAPUU
ILMAR RAUDVEE
UNO KIMBER
MAIE LINA
KALLE KOTT

ELGI BRAND
KALJU NIGLAS
LAIMA SENNIKOVA
HELBE LAUPÄ
TOOMAS TINTSE
PILVI NIIT
ASTA TAKKIS
IVI KAEVATS

Kaastunne lähedastele!

Tulekul Hiiumaal

R, 31. jaanuaril

Kl 19 kinoõhtu Sõru muuseumis: "Fred Jüssi. Olemise ilu". Pilet 4.-

P, 2. veebruaril

Kl 18.45 kontsert Käina kultuurikeskuses: Ralf Taal – klaver, Gleb Pysniak – tšello (Leedu). Kavas L. van Beethoven, G. Sollima, F. Latenas. Tasuta

R, 7. veebruaril

Kl 17 Loov Hiiumaa võrgustiku koostamine Kärkla kultuurikeskuses

L, 8. veebruaril

Kl 12 Väikesadama spetsialisti päev Hiiumaa ametikoolis

Hiiumaa karikavõistlused laskmises: IV etapp Käina spordikeskuses

T, 11. veebruaril

Kl 11 Kärkla kultuurikeskuse väärikate tantsurühma „Kohvitantad“ sünnipäevapidu.

R, 14. veebruaril

Kl 23–4 Arnold Oksmaa show Rannapaargus

L, 15. veebruaril

Kl 10 töötuba lapseootel naistele Kärkla nukuteatris

Kl 13 III Jäälkale festival Orjaku sadamas

P, 16. veebruaril

Kl 11 Hiiumaa metsaseltsi õppepäev: Metsahoodus minihar-

vesteriga Usewood. Kogunemine Hüti teeristis

T, 18. veebruaril

Kl 18.30 karikasarja "Aasta ujuja 2018/2019" kuues etapp Käina ujulas

N, 20. veebruaril

Kl 19 komöödiateatri etendus "Pimekohting" Kärkla kultuurikeskuses

R, 21. veebruaril

Kl 18 Andre Maakeri kontsert "Meie laulu pidu" Kõrgessaare vaba aja keskuses

Kl 18 Käina huvikooli kontsert pühendusega Eestile Käina kultuurikeskuses

P, 23. veebruaril

Kl 12 Hiiumaa suusamaraton Paluküla terviserajal

Kl 17 Hiiumaa valla Eesti vabariigi 102. sünnipäevale pühendatud kontsert-aktus Emmaste koolis

E, 24. veebruaril

Kl 12 Rahvamatk "Eesti vabariik 102" Kõrgessaare alevikus

Kl 14 Eesti vabariigi aastapäeva kontsert Kärkla kultuurikeskuses

L, 29. veebruaril

Kl 16 IIUKALA bändi plaadi "Kaldale uhutud" esitluskontsert Kassari rahvamajas

Näitused

Nelja Nurga galerii

Soovijad saavad kokkuleppel galeriid külastada ja Hiiumaa loojate töödega tutvuda.

www.facebook.com/neljanurga

Kontakttelefonid – Helle-Mare Kõmmus tel 529 9429, Kaja Hiis-Rinne tel 510 9255, Kalli Sein tel 503 2246.

Kärkla kultuurikeskuse näituseruum

13. jaanuarist 17. veebruarini "Muuminäitus"

19. veebruarist 31. märtsini fotonäitus "Põhjala saared"

Kultuurikeskuse näituseruum avatud E–R kl 10–18 ja majas toimuvate sündmuste ajal. Näituste kokkulepped kultuuri- ja huvitegevuse spetsialist Kadi Kulliga, tel 5300 3234, kadi.kull@hiiumaa.ee

Hiiumaa muuseumid

Alates 27. jaanuarist on Pika maja galeriis avatud näitus „Koht ja kirjandus. Hiiumaa kirjandusloohoovus“

Näitusel näeb raamatuid Vaapo Vaheri isiklikust raamatukogust, mida ta kasutas oma teose "Hiiumaa kirjanduslugu" kirjutamisel. Nende hulgas on hulk haruldusi: Aino Kallase, Villem Ridala, Marie Underi, Ain Kalmuse, Julius Oengo ja mitmete teiste autorite teoste esmatrükid.

On mõned ammused, õnnelikult säilinud lasteraamatud Hiiumaa autorite sulest, ajakirjanumbrid aegade tagant. Saab näha ka mõningaid autentseid dokumente. Lisaks on eksponeeritud köited, mis pole küll rariteedid, kuid siinse kirjanduse suhtes olulised ja aitavad samuti lisada Hiiumaa kirjandusloole selgust ning sügavust.

10. veebruarist on Pikas majas fotonäitus "Mees valgel hobusel": Peeter Tooming 80.

Legendaarse fotograafi, dokumentaalfilmide režissööri, filmioperaatori ning ajakirjaniku Peeter Toominga loomingut näitus. Peeter Toomingat võib pidada fotoelu üheks olulisemaks mõjutajaks Eestis. Näituse on koostanud Kõrgema kunstikooli Pallas fotograafia osakonna juhataja professor Dr Peeter Linnap.

Muuseumide lahtiolekuajad:

Pikk maja avatud E–L 10–17, pühapäeval muuseum suletud. 24. veebruaril muuseum suletud.

Muuseumi lahtiolekuajad avatud ka meene- ja raamatupood.

Kassari muuseumimaja avatud ettetellimisel.

Rudolf Tobiase majamuuseum avatud ettetellimisel.

Mihkli talumuuseum avatud ettetellimisel.

Lisainfo: 463 2091 või info@muuseum.hiiumaa.ee

Eesti Vabariigi aastapäeva kontsert

Emmaste Põhikooli saalis
23. veebruaril kell 17

Esinevad vokaalgrupp Mirt
ja Emmaste lapsed

EESTI VABARIIGI AASTAPÄEVA KONTSERT

KÄRDLA KULTUURIKESKUSES
24. VEEBRUARIL, ESMASPÄEVAL
KELL 14.00

Unustamatuid laule
Georg Otsa repertuaarist
esitab Eesti Filharmoonia
kammerkoori bariton
Rainer Vilu
klaveril saadab
Maria Bachmann

KOHVILAUD
SISSEPÄÄS PRII

ELAMUSKESKUS
TUULETORN

<https://tuuletorn.ee/>

2020. a kevadel Käinas avatav elamuskeskus Tuuletorn ootab oma tiimiga liituma kolme oma eriala armastavat spetsialisti:

Teenindusjuht, kelle töö eesmärk on arendada ja koordineerida elamuskeskuse Tuuletorn külastusjuhte ja asutuse teenindust, tagamaks klientidele kõrgelt hinnatud ja meelilendav külastajakogemus.

Turundus- ja programmijuht vastutab elamuskeskuse Tuuletorn brändi kvaliteetse rakendamise eest, haldab elamuskeskuse kodulehte ja sotsiaalmeedikanaleid. Ta toetab meeskonna omavahelist kommunikatsiooni ja tagab vastused elamuskeskusele Tuuletorn tulnud päringutele.

Ronimisteenuse juht käivitab ja korraldab elamuskeskuse Tuuletorn ronimisseina tegevust ning juhendab kliente.

Lisainfo valla veebilehel vald.hiiumaa.ee/vabad-tookohad või elamuskeskuse Tuuletorn juhataja Kristina Halla telefonil 5309 8606.

Kandideerimiseks saada oma CV ja motivatsioonikiri koos palgasooviga kristina.halla@hiiumaa.ee

Kandideerimistähtaeg on 14. veebruar, tööle asumine hiljemalt 1. märtsil.

Hiiumaale Käinasse ehitatava elamuskeskuse Tuuletorn eesmärk on luua Hiiumaa ainulaadsust elamuslikult esitav atraktiivne, kvaliteetne ja mugav ajaveetmiskoht, mis suunab avastama ka teisi Hiiumaa turismiobjekte.

Hiiumaa Teataja, Hiiumaa valla väljaanne
Toimetajad: Liina Siniveer, tel 5386 7606,
Laura Jääger ja Anu Tammeauru.

Kujundus ja küljendus Kersti Simsalu
Trükikoda Printall

Hiiumaa Teataja ilmub kuu viimasel reedel. Info ja teated järgmise kuu lehte on oodatud eelneva kuu 15. kuupäevaks: info@hiiumaa.ee

Hea Hiiumaa fotograaf!

Hiiumaa arenduskeskus soovib kaardistada Hiiumaal teenust pakkuvad fotograafid ja nende pildistamise meelisvaldkonnad, et teaks, kelle poole milliste soovidega pöörduda. Samuti on eesmärk uuendada Hiiumaa turundamise eesmärgil loodud fotopanka, et Hiiumaad asjakohasemalt turundada. Fotopangas olevaid fotosid kasutame puhkaestis.ee, visitestonia.com ja hiiumaa.ee veebilehel, sotsiaalmeedia postitustes ja kampaaniates ning muudes Hiiumaad tutvustavates ettekannetes, trükistes ja materjalides.

Küsitluseni pääseb lingil bit.ly/fotograafid2020 kaudu, küsitluse täitmiseks kulub umbes 5 minutit. Aitäh!

